

Jaarverslag 2019

FONDS Bijzondere
JOURNALISTIEKE
PROJECTEN

Inhoudsopgave - Jaarverslag 2019

	Woord vooraf	1
1.	Het Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten in 2019	3
1.1.	Projectsubsidies.....	4
1.1.1.	Aantal aanvragen, toekenningen en afwijzingen.....	5
1.1.2.	Gehonoreerde projecten	6
1.1.3.	Afgeronde projecten en impact.....	8
1.1.4.	Ingetrokken en mislukte projecten.....	14
1.2.	Talentontwikkeling.....	14
1.2.1	Beurs Jong Talent.....	15
1.2.2	Beurs Expertisebevordering.....	17
2.	Overige activiteiten.....	19
2.1.	Bruseprijs voor het beste journalistieke boek.....	19
2.2.	Journalistieke vernieuwing.....	20
2.3.	Speciale subsidieregelingen.....	21
3.	Positionering.....	23
3.1.	Samenwerking.....	24
3.2.	Pr en communicatie	26
3.3.	Voorlichting en educatie.....	27
4.	Bestuur, personeel en organisatie.....	28
5.	Wet Normering Topinkomens	29
6.	Toekomstparagraaf.....	29
7.	Risicoparagraaf.....	29
8.	Codes.....	31
8.1.	Governance Code Cultuur.....	31
8.2.	Fair Practice Code.....	32
8.3.	Code Diversiteit en Inclusie.....	33
9.	Financiën.....	34

10.	Bijlagen.....	35
10.1.	Bijlage 1A – Toegekende subsidies Regeling Bijzondere Journalistiek.....	35
10.2.	Bijlage 1B – Niet-gehonoreerde subsidieverzoeken Regeling Bijzondere Journalistiek.....	41
10.3.	Bijlage 2A – Toegekende subsidies Regeling Onderzoeksjournalistiek.....	43
10.4.	Bijlage 2B – Niet-gehonoreerde subsidieverzoeken Regeling Onderzoeksjournalistiek.....	54
10.5.	Bijlage 3A – Gehonoreerde aanvragen Beurs Expertisebevordering.....	56
10.6.	Bijlage 3B – Niet-gehonoreerde subsidieverzoeken Beurs Expertisebevordering.....	60
10.7.	Bijlage 4 – Financiële afwikkeling.....	61
10.8.	Bijlage 5A – Afgeronde projecten 2019 Regeling Bijzondere Journalistiek	62
10.9.	Bijlage 5B – Afgeronde projecten 2019 Regeling Onderzoeksjournalistiek	75
10.10	Bijlage 6 – Begroting Cultuursubsidie 2020 (samenvatting)	83
11.	Jaarrekening.....	84
	Controleverklaring accountant.....	

Woord vooraf

'(Last) Call for quality journalism' luidde het thema van een conferentie die eind 2019 onder auspiciën van de Raad van Europa gehouden werd in Slovenië. Deelnemers aan deze bijeenkomst beklemtoonden de maatschappelijke betekenis van kwalitatief hoogwaardige journalistiek. Het Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten is zich ervan bewust dat het hierbij een rol speelt. Onder journalisten van andere Europese landen geldt het Nederlandse model van publieke steun aan onafhankelijke journalistiek als een voorbeeld. Dankzij de extra financiële middelen voor onderzoeksjournalistiek, regionale journalistiek, talentontwikkeling en expertisebevordering, toegezegd in het regeerakkoord van het kabinet-Rutte III, kon het Fonds BJP in 2019 zijn activiteiten aanzienlijk uitbreiden.

Na de uitbraak van de coronacrisis in maart 2020 was het Fonds BJP in staat snel te reageren op deze nieuwe omstandigheden, die vooral freelancejournalisten hard in hun beroepspraktijk treffen.

De afgelopen jaren was het Fonds BJP gevestigd in het souterrain van het Lodewijk van Deysselhuis, waar de Auteursbond en de Vereniging van Schrijvers en Vertalers gevestigd zijn. Door de toegenomen werkzaamheden was deze plek te klein geworden. In de zomer deed zich de mogelijkheid voor te verhuizen naar een ruimere locatie. Het nieuwe kantoor is de voormalige conciërgewoning naast het gebouw waarin onder meer het Letterenfonds en de Schrijverscentrale zijn gevestigd. Dit 'huisje van de journalistiek' biedt meer ruimte voor de medewerkers van het Fonds, ook voor vergaderingen, seminars en presentaties. Ook is er nu direct contact mogelijk met verwante organisaties in het naastgelegen gebouw.

Jaarverslag 2019

**Alle afgebeelde projecten zijn gesteund door het Fonds BJP.*

FONDS Bijzondere
JOURNALISTIEKE PROJECTEN

Parallel aan de toegenomen activiteiten van het Fonds BJP is de personeelsbezetting uitgebreid, deels met vaste aanstellingen, deels op contractbasis.

Naast de onverminderd grote belangstelling voor de reguliere activiteit van het Fonds BJP (de subsidiëring van bijzondere journalistieke projecten), zijn in 2019 nieuwe activiteiten goed op gang gekomen. De Regeling Onderzoeksjournalistiek waarmee in de loop van 2018 is begonnen, voorziet duidelijk in een behoefte. In 2019 werd een totaalbedrag van bijna 1.2 miljoen euro voor projectsubsidies aangevraagd, ongeveer de helft van dit bedrag werd toegekend. Wel constateert het Fonds BJP dat de bevordering van kwalitatief hoogwaardige regionale (onderzoeks) journalistiek nog een lange weg te gaan heeft. De gevolgen van bezuinigingen op regionale redacties in het verleden vallen niet zomaar terug te draaien. Hierbij speelt ook de vaak matige beloning van freelancers een rol. Het is duidelijk dat beide kwesties – de regionale journalistiek en de inkomenspositie van freelancers – onverminderd aandacht verdienen. Verheugend is dat de belangstelling voor de nieuw opgezette programma's Expertisebevordering en Talentontwikkeling groot is. Niet alleen het aantal aanvragen, ook het aantal deelnemende media neemt toe. Via Expertisebevordering worden beurzen verstrekt aan (ervaren) journalisten die zich willen scholen op een specifiek journalistiek terrein. Via Talentontwikkeling ontvangen jonge, pas afgestudeerde journalisten een beurs om gedurende een langere periode (in beginsel twee jaar) 'on the job' werkervaring op te doen bij onderzoeksredacties van gevestigde media.

Voorts is er in toenemende mate sprake van samenwerking tussen journalisten die werkzaam zijn voor verschillende media – gedrukt, online, video, podcast – en in incidentele gevallen ook van internationale

samenwerkingsprojecten. Het Fonds BJP juicht dit toe en geeft binnen de beschikbaarheid van budgettaire ruimte steun aan crossmediale projecten en innovatieve vormen van print- en onlinejournalistiek.

Terugkijkend op het afgelopen jaar stelt het bestuur van het Fonds BJP met bewondering vast dat het bureau veel werk heeft verzet. De ambitie om met gebruikmaking van de extra financiële middelen die in 2018 beschikbaar kwamen de werkzaamheden van het Fonds uit te breiden, heeft geresulteerd in een scala aan nieuwe activiteiten. Dit heeft geleid tot een indrukwekkend aantal nieuwe, spraakmakende publicaties.

De uitbraak van de coronacrisis heeft het perspectief voor onafhankelijke journalistiek radicaal veranderd. Freelancers zijn door de lockdownmaatregelen beperkt in hun mobiliteit en worden vaak hard geraakt. Tegelijk blijkt in lastige tijden eens te meer hoe cruciaal de rol is van goede nieuwsvoorziening. Met het oog daarop heeft het Fonds BJP spoedprocedures ingevoerd en diverse regelingen verruimd, teneinde tegemoet te komen aan de acute noden van (freelance)journalisten.

Voortbouwend op de ervaringen van het afgelopen jaar zet het Fonds BJP zijn activiteiten met onverminderde energie voort in het vertrouwen dat journalisten de weg blijven vinden naar het 'huisje van de journalistiek' – ook in de onzekere tijden die de samenleving te wachten staan.

Roel Janssen

Voorzitter Fonds Bijzondere
Journalistieke Projecten

Amsterdam, mei 2020

A handwritten signature in blue ink, likely belonging to Roel Janssen, is positioned to the right of the text 'Voorzitter Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten'. The signature is stylized and fluid.

1. Het Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten in 2019

De belangrijkste activiteit van het Fonds BJP is sinds de oprichting in 1990 geweest: het ondersteunen van journalisten met projectsubsidies. Deze missie om journalisten te steunen bij het maken van diepgravende en tijdrovende verhalen blijkt steeds relevanter, nu kwaliteitsjournalistiek in toenemende mate sterk onder druk staat. Aangezien financiële middelen voor de groeiende groep (freelancende) journalisten vaker beperkt blijken, is vanuit maatschappelijk oogpunt de onafhankelijke financiële ondersteuning van journalisten en non-fictie auteurs door het Fonds van wezenlijk belang.¹

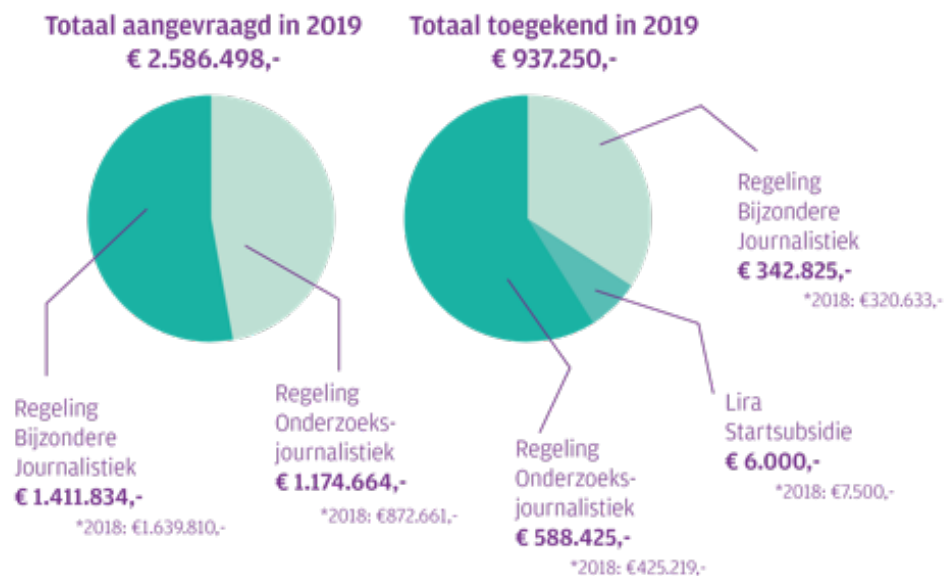
In 2019 heeft het Fonds met middelen die minister Slob uit de mediabegroting beschikbaar heeft gesteld, het programma Onderzoeksjournalistiek en Talentontwikkeling verder kunnen ontwikkelen. Naast de regeling projectsubsidies voor Onderzoeksjournalistiek, die al in 2018 van start is gegaan, heeft het Fonds in 2019 de nieuwe Regeling Talentontwikkeling gerealiseerd. Dit programma beoogt journalisten een steviger fundament in de beroepspraktijk te bieden en daarmee de kwaliteit van de journalistiek op lange termijn te waarborgen.

Sinds 2019 zijn alle subsidieregelingen van het Fonds platformonafhankelijk gemaakt, zodat een breed scala aan publicatievormen kan worden gesteund.

De huidige kernactiviteiten, projectsubsidies en talentontwikkeling, worden uitgevoerd met de volgende kernwaarden als uitgangspunt:

1. Kwaliteit: ondersteuning kwalitatief hoogwaardige journalistieke projecten;
2. Spreiding: ondersteuning regionale en lokale journalistiek;
3. Vernieuwing: steun voor nieuwe vertelvormen en nieuw bereik;
4. Duurzame arbeidsmarkt: ondersteuning freelancers;
5. Diversiteit: pluriformiteit in doelgroep en afzender.

Projectsubsidies 2019

¹ Zie: <https://www.nvj.nl/nieuws/monitor-freelancers-en-media-2018-freelance-fotojournalisten-regio-verdienen-minder>.

1.1. Projectsubsidies

Sinds 2018 kent het Fonds projectsubsidies toe via twee regelingen:

- De Regeling Bijzondere Journalistiek, voor bijzondere en tijdrovende projecten;
- De Regeling Onderzoeksjournalistiek, voor urgente en actuele onderzoeksprojecten.²

Aantal nieuwe aanvragen per regeling

Binnen beide regelingen kunnen startsubsidies, vooronderzoeks- of uitvoeringssubsidies toegekend worden. Startsubsidies zijn bedoeld voor journalisten met weinig ervaring maar met een veelbelovend plan. Vooronderzoekssubsidies zijn voor journalisten die tijd nodig hebben te onderzoeken hoe haalbaar en belangrijk hun beoogde project is. Als zij

daar duidelijkheid over hebben, al dan niet na een vooronderzoekssubsidie, kunnen ze subsidie aanvragen voor de uitvoering van het betreffende onderzoek.

Het beschikbare budget van beide regelingen wordt fors overtekend. Opvallend is dat het percentage gehonoreerde aanvragen in de Regeling Onderzoeksjournalistiek veel hoger ligt (62%) dan in de Regeling Bijzondere Journalistiek (32%). Dit verschil is deels te verklaren door de toekenning van een groot aantal vooronderzoekssubsidies binnen de Regeling Onderzoeksjournalistiek voor grootschalige projecten, waarvan de haalbaarheid van het onderzoek nog verder onderzocht diende te worden. Een andere verklaring is de inhoud van de projecten: binnen de Regeling Onderzoeksjournalistiek worden veel aanvragen ingediend over zeer actuele en urgente thema's, waarvan het journalistieke belang onbetwistbaar is (zie verder 'gehonoreerde projecten'). Daarnaast geldt dat bij de toekenningen voor de Regeling Bijzondere Journalistiek al jaren grote zuinigheid betracht moet worden, aangezien het budget telkens ruimschoots overtekend wordt, terwijl dat voor de nieuwe Regeling Onderzoeksjournalistiek minder geldt. Voor een volledig overzicht van de in beide regelingen gehonoreerde projecten zie **bijlage 1A** (Regeling Bijzondere Journalistiek) en **bijlage 2B** (Regeling Onderzoeksjournalistiek).

² Zie hier voor de in 2019 opgestelde werkdefinitie van onderzoeksjournalistiek: <https://fondsbjp.nl/onderzoeksjournalistiek/definitie-onderzoeksjournalistiek/>.

1.1.1. Aantal aanvragen, toekenningen en afwijzingen

In totaal werden er in 2019 bij het Fonds BJP 302 nieuwe projectsubsidieaanvragen ingediend, een toename van 40 aanvragen ten opzichte van 2018. Iets meer dan de helft van de aanvragen kwam binnen bij de Regeling Onderzoeksjournalistiek.

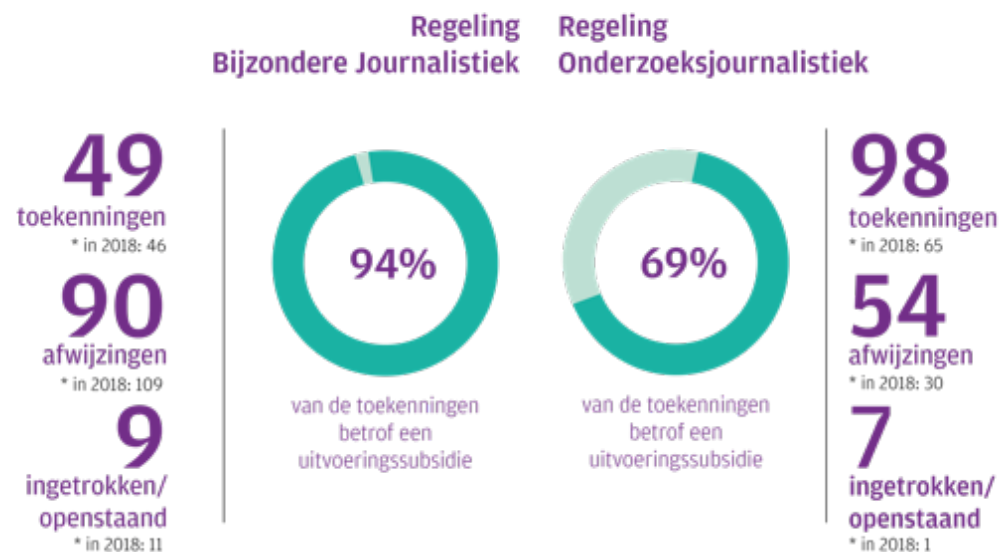

Bestuur en commissies kunnen een aanvraag aanhouden wanneer aanvullende informatie over het project noodzakelijk is. Binnen de Regeling Bijzondere Journalistiek gebeurde dat 10 keer, binnen de Regeling Onderzoeksjournalistiek 15 keer.

Na afwijzing van een subsidievoorstel kan de aanvrager een verzoek tot heroverweging indienen. Binnen de Regeling Bijzondere Journalistiek gebeurde dat 4 keer; 1 voorstel werd daarna alsnog gehonoreerd. Binnen de Regeling Onderzoeksjournalistiek gebeurde dat bij 1 van de 3 verzoeken tot heroverweging.

Van de afgewezen subsidieaanvragen werd het grootste deel op inhoudelijke gronden afgekeurd door bestuur of commissie (74% binnen de Regeling Bijzondere Journalistiek, 83% binnen de Regeling Onderzoeksjournalistiek). De rest van de afwijzingen geschiedde op formele gronden. Voor een geanonimiseerd overzicht van niet-gehonoreerde projecten zie **bijlage 1B** (Regeling Bijzondere Journalistiek) en **bijlage 2B** (Regeling Onderzoeksjournalistiek).

Projectsubsidies 2019

1.1.2. Gehonoreerde projecten

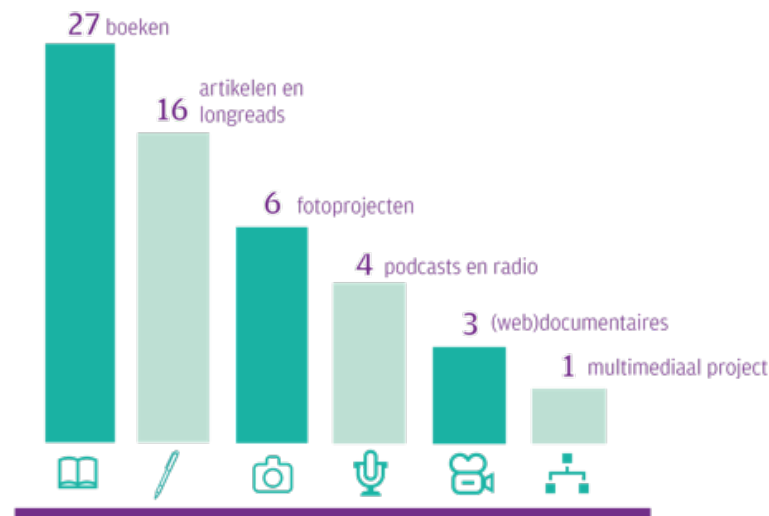
Gemiddeld werd binnen de Regeling Bijzondere Journalistiek per project circa € 9.900,- aangevraagd en circa € 7.400,- toegekend. Binnen de Regeling Onderzoeksjournalistiek bedroeg de gemiddelde aanvraag € 7.400,- en de gemiddelde toekenning € 6.000,- per project. Dit relatief lagere gemiddelde in de Regeling Onderzoeksjournalistiek is te verklaren door de toekenningen voor vooronderzoek, waarvoor een maximum van twee maanden honorarium plus onkosten geldt. In 2019 werd het onderscheid tussen de beide subsidieregelingen qua thematiek duidelijk: de zeer urgente en sterk actuele journalistiek is vooral te vinden bij de Regeling Onderzoeksjournalistiek, de verhalen met een meer persoonlijke of historische aanleiding bij de Regeling Bijzondere Journalistiek.

Regeling Bijzondere Journalistiek

De 49 binnen de Regeling Bijzondere Journalistiek gehonoreerde projecten zullen uitmonden in 57 publicaties in uiteenlopende verschijningsvormen.³

Veruit de meeste gehonoreerde aanvragen werden door een individuele journalist ingediend, ongeveer 10% van de gehonoreerde projecten wordt door een tweetal uitgevoerd. De gemiddelde leeftijd van de journalisten wier project door het Fonds BJP is gehonoreerd, blijft al een aantal jaar min of meer stabiel: 45 jaar in 2016, 42 jaar in 2017, en 43 jaar in 2018. In 2019 was de gemiddelde leeftijd 44 jaar. De jongste gehonoreerde aanvrager van 2019 was 24 jaar, de oudste 78.

Verwachte publicaties Regeling Bijzondere Journalistiek

In 2019 werden binnen de Regeling Bijzondere Journalistiek meerdere projecten gehonoreerd die vanuit een persoonlijke aanleiding een groter thema onderzochten. Daarbij ging het bijvoorbeeld om een onderzoek naar de psychische gezondheidszorg, of om projecten over internationale conflicten, onderzocht door een ex-vluchteling of door ervaren oorlogsjournalisten. Buitenlandse thema's waren goed vertegenwoordigd. Zo onderzocht een journalist in een audioverhaal het conflict in Noord-Ierland en werd de nationale identiteit van Griekenland en Macedonië onderzocht aan de hand van de erfenis van Alexander de Grote (dit laatste bij het Nederlands Instituut in Athene). Ook brachten journalisten

³ Inclusief twee aanvragen die in 2018 werden ingediend, maar pas in 2019 werden gehonoreerd.

Afrikaanse wijken in verschillende Europese steden in kaart. Buiten Europa deden journalisten onderzoek naar de koloniale erfenis van een groot bedrijf in Suriname, naar de (voor)verkiezingen in de Verenigde Staten en naar genetisch gemanipuleerde muggen in Burkina Faso.

Het project van Karsten de Vreugd en Hidde Boersma over genetisch gemanipuleerde muggen, dat uitmondde in een artikel voor de Volkskrant en in een tv-reportage voor de NTR. Foto: Joost Bastmeijer

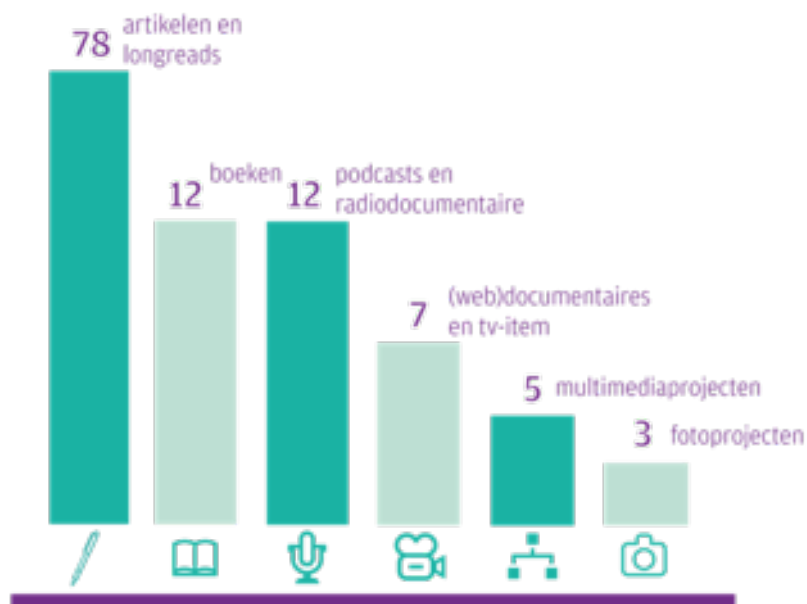
In totaal werden in 2019 acht subsidieaanvragen voor biografieën en biografische schetsen gehonoreerd, 4 meer dan in 2018. Zo zijn een biografie over fotograaf Erwin Olaf, over choreograaf Hans van Manen en over de koloniale generaal J.B. van Heutsz in voorbereiding. Ook een 'biografie' van de luchthaven Schiphol en van de fictieve activist 'Loesje' werden gehonoreerd. Het Fonds is verheugd dat door de extra middelen in de Regeling Onderzoeksjournalistiek meer ruimte is vrijgekomen in de Regeling Bijzondere Journalistiek voor de ondersteuning van journalistieke biografieën.

De Tweede Wereldoorlog keerde als thema in 2019 regelmatig terug. Niet verbazingwekkend, aangezien in 2020 de bevrijding van de Duitse bezetting 75 jaar geleden uitgebreid wordt herdacht. Enkele projecten mondden uit in boeken, artikelen en in de documentaire 'Nooit meer over praten' (2019, OPEN Rotterdam). Daarin portretteerde Petra Smulders de Rotterdammer Teun van Halem, dwangarbeider tijdens de Tweede Wereldoorlog. Aan die ervaringen heeft hij naar eigen zeggen "niets overgehouden". Smulders volgde de nu bijna 100-jarige twee jaar lang en constateerde dat uit alles het tegendeel blijkt.

De Rotterdamse Teun van Halem, hoofdpersoon van de documentaire 'Nooit meer praten' door Petra Smulders.

Verwachte publicaties Regeling Onderzoeksjournalistiek

Regeling Onderzoeksjournalistiek

Binnen de Regeling Onderzoeksjournalistiek valt op dat veel gehonoreerde projecten resulteren in meer dan één publicatie. Dit hangt samen met de aard van de regeling: de onderzoeken zijn urgent en actueel en leveren vaak nieuws op. De aanvragende journalisten willen voor dat nieuws de gepaste aandacht en impact genereren, en zorgen ervoor dat publicaties in meerdere vormen op meerdere platforms verschijnen. Uit de 98 toekenningen kwamen 113 publicaties voort. Omdat de Regeling Onderzoeksjournalistiek van meet af aan platformonafhankelijk is geweest, kent deze regeling al een grotere variatie in publicatievormen. De aard van

de onderzochte thema's verklaart het relatief kleine aandeel boekprojecten (10%): de actualiteit en urgentie van veel van de onderzoeken is moeilijk te verenigen met de duur van het proces om een boek te maken.

Het leeuwendeel van de toegekende projecten betrof binnenlandse aangelegenheden:

- De (jeugd)zorg in Nederland: hoe is het toezicht op zorgverleners geregeld, wat is de invloed van de medische hulpmiddelenindustrie op de zorg en waarom hebben zorgbeveiligers in de ggz zo'n grote rol gekregen?
- Duurzaamheid en klimaat: wat zijn de gevolgen van de verdroging voor Nederland, wat is er nog over van de Milieueffectenrapportage en hoeveel kun je als individu betekenen in het tegengaan van klimaatverandering?
- Arbeidsmarkt: hoe is het om (als arbeidsmigrant) te werken in een distributiecentrum?
- Globalisering: wat is de rol van Nederland in Keniaanse zandwinning, hoe wordt de grondstof kobalt gewonnen en hoe verantwoord is het in Nederland gebruikte hout?
- Regionaal en lokaal: onder meer over aanbestedingen in de bouw en projectontwikkeling, de energietransitie en de aardbevingen in Groningen.

1.1.3. Afgeronde projecten en impact

Het Fonds heeft de impactmeting van de ondersteunde projecten in 2019 verder uitgebreid. Alle journalisten die in 2019 een project met financiële

steun van het Fonds BJP afrondten, is gevraagd inzicht te geven in de impact van de publicaties. Het gaat daarbij niet alleen om cijfermateriaal over het feitelijke publieksbereik of de oplage- en verkoopcijfers van boeken, maar vooral om het achterhalen van kwalitatieve impact. Wat heeft het project teweeggebracht voor de journalist zelf en op maatschappelijk of politiek vlak? Waren er onvoorziene publicaties of afgeleide activiteiten en heeft de journalist prijzen gewonnen? De kwaliteit van de publicaties wordt onder meer getoetst aan de hand van de impact.

*Uit: 'Polderpolonaise, Nederland getekend',
Merel Corduwener, 2019, Atlas Contact*

Regeling Bijzondere Journalistiek

In 2019 werden binnen de Regeling Bijzondere Journalistiek 56 projecten afgerond die met steun van het Fonds tot stand kwamen. In totaal verschenen tijdens het afgelopen jaar 29 ondersteunde journalistieke

boeken, waarvan 4 journalistieke biografieën. De overige 27 afgeronde projecten resulteerden in maar liefst 76 publicaties: veel projecten leidden tot meerdere publicaties. Het gaat om 58 artikelen/longreads, 7 fotoreportages, 9 audioproducties (radio en podcast), 1 documentaire en 1 multimediale productie. Alle publicaties verschenen in Nederlandse dagbladen of tijdschriften, op onlineplatforms of bij Nederlandse omroepen. Voor een overzicht van de binnen de Regeling Bijzondere Journalistiek in 2019 afgeronde projecten zie **bijlage 5A**. Voor een uitvoeriger omschrijving van de betreffende publicaties verwijzen wij naar de website van het Fonds BJP.

De meeste boekpublicaties werden goed tot zeer lovend ontvangen in de media en ook diverse artikelen(series) trokken veel positieve aandacht of vielen in de prijzen. Bij de afronding van dit verslag waren de volgende in 2019 met steun van het Fonds BJP verschenen publicaties genomineerd voor prijzen:

- Tim Luimes, reportage over 'getto's' in Kopenhagen, Vrij Nederland
genomineerd voor De Gouden Freelancer Award 2019
- Adwin de Kluyver, 'Het gedroomde Noorden', (boek, Unieboek Spectrum)
genomineerd voor de Jan Wolkers Prijs 2019
- Bea Ros, artikel over de Cito-rekentoets, Didactief Online
genomineerd voor de Nationale Prijs voor Onderwijsjournalistiek

Tevens werden de volgende eerder verschenen en door het Fonds BJP gesubsidieerde projecten in 2019 onderscheiden of genomineerd:

Prijzen:

- Thomas Rueb, *Laura H. Het kalifaatmeisje uit Zoetermeer*, (boek, Das Mag)

Winnaar Brusseprijs 2019 en de Hebban Debuutprijs 2019

Nominaties:

- Thomas Rueb, *Laura H. Het kalifaatmeisje uit Zoetermeer*, (boek, Das Mag)
Longlist en shortlist Bookspot Literatuurprijs Non-fictie 2019, shortlist Hebban Debuutprijs 2019, Longlist en shortlist Brusseprijs 2019
- Sanne Blauw, *Het bestverkochte boek ooit (met deze titel)*, (boek, De Correspondent)
Shortlist Zeeuwse Boekenprijs
- Annet Mooij, *De eeuw van Gisèle*, (boek, De Bezige Bij)
Longlist Bookspot Literatuurprijs Non-fictie 2019, Longlist Libris Geschiedenisprijs en Longlist Brusseprijs 2019
- Marja Vuijsje, *Oude dozen*, (boek, Atlas Contact)
Longlist Bookspot Literatuurprijs Non-fictie 2019
- Mirjam van Hengel, *Een knipperend ogenblik*, (boek, De Bezige Bij)
Longlist en shortlist Bookspot Literatuurprijs Non-fictie 2019
- Anne-Gine Goemans, reportage over de Marshall-eilanden, *de Volkskrant*,
genomineerd voor De Gouden Freelancer Award 2019
- Jeroen van Bergeijk, *Uberleven. Undercover als Uberchauffeur*, (boek, Ambo Anthos)
Longlist Brusseprijs 2019
- Ad van den Dool, *Sporen van Uschi K. Een reconstructie*, (boek, Ambo Anthos)
Longlist Brusseprijs 2019

- Frédérique Geerdink, *Dit vuur dooft nooit. Een jaar bij de PKK*, (boek, Unieboek Spectrum)
Longlist Brusseprijs 2019
- Peter Giesen, *Retour de France. Over de route nostalgique naar het Frankrijk van nu* (boek, Thomas Rap)
Longlist en shortlist Brusseprijs 2019
- Marcel Haenen, *De bokser. Het leven van Max Moszkowicz*, (boek, Querido)
Longlist en shortlist Brusseprijs 2019
- Arnold Karskens en Henk Willem Smits, *Operatie laat niets in leven*, (boek, Uitgeverij Q)
Longlist Brusseprijs 2019
- Jeroen Thijssen, *Johannes van Dam. De biografie*, (boek, Nieuw Amsterdam)
Longlist Brusseprijs 2019
- Stefan Vermeulen, *Hema. De onwaarschijnlijke ontsnapping van een nationaal icoon*, (boek, Prometheus)
Longlist Brusseprijs 2019

Bovenstaande en andere publicaties die het Fonds BJP steunde, genereerden impact. Zo werd het onderzoek naar misbruik binnen de stichting Castrum Peregrini mede gebaseerd op het boek *De eeuw van Gisèle* van Annet Mooij. Brenda Stoter, schrijver van *Het vergeten volk* over de genocide op de jezidi's, wordt als een expert op het gebied beschouwd en is vaak te gast bij talkshows en meetings. Het prijswinnende boek *Laura H.* van Thomas Rueb over het kalifaatmeisje uit Zoetermeer leidde tot een podcast en een toneelstuk (première in april 2020). De filmrechten van het boek zijn inmiddels verkocht.

Twee projecten genereerden naast publicaties ook foto-exposities. Het fotojournalistieke project 'Welkom Today' van Margalith Kleijwegt en Ad van Denderen leverde naast artikelen en een boek tevens een tentoonstelling op in het Stedelijk Museum Amsterdam. Fotojournalist Alex Kemman publiceerde zijn foto's uit de serie 'Narcostaat in Nederland' in een fotodocument voor *Vrij Nederland* en maakte daarnaast een expositie in Museum Hilversum.⁴

Twee projecten leidden tot Kamervragen: de serie artikelen over influencers in *Vrij Nederland*, geschreven door Doortje Smithuijsen en het boek 'Nora & Co' van Koos Neuvel, waarin hij de aftakeling en het overlijden van zijn aan een eetstoornis lijdende dochter beschrijft.

Het valt op dat subsidieaanvragers na publicatie veel werk verrichtten om de impact en het bereik van hun publicaties te vergroten door op creatieve manieren discussies rondom de thema's op gang te brengen en lezers te betrekken bij hun verhalen. Ook geven veel journalisten lezingen en

presentaties over hun onderzoeken: in bibliotheken, op (hoge)scholen en universiteiten, voor ministeries en bij verenigingen of discussieplatforms.

Een foto uit het project 'Welkom Today' van Ad van Denderen en Margalith Kleijwegt.

Regeling Onderzoeksjournalistiek

In 2019 werden 40 projecten afgerond die met steun uit de Regeling Onderzoeksjournalistiek van het Fonds BJP tot stand zijn gekomen, aanzienlijk meer dan de 15 afgeronde projecten uit 2018, toen de regeling gelanceerd werd. In totaal verschenen het afgelopen jaar vier boeken waaraan het Fonds heeft bijgedragen. Uit 36 afgeronde en 4 aan het einde van 2019 nog lopende projecten kwamen in totaal 143 publicaties voort: 128 artikelen/longreads, 3 multimediale producties, 6 audioprojecten

⁴ Zie <https://www.stedelijk.nl/en/exhibitions/welkom-today> en <https://www.vn.nl/fotodocument-narcostaat/>.

(podcast en radio), zes (korte) docu's. De publicaties kwamen terecht in Nederlandse en Vlaamse dag- en weekbladen, op digitale journalistieke platforms en bij Nederlandse omroepen. Voor een overzicht van de in 2019 binnen de Regeling Onderzoeksjournalistiek afgeronde projecten, zie **bijlage 5B**. Voor een uitvoeriger omschrijving van de betreffende publicaties verwijzen we naar de website van het Fonds BJP.

Illustraties uit de genomineerde reportage van journalist Gerard Janssen, gepubliceerd in *Vrij Nederland*. Illustraties: Nina Limarev.

Omdat de Regeling Onderzoeksjournalistiek nog jong is en het leeuwendeel van de publicaties artikelen betreft, is minder dan bij de Regeling Bijzondere Journalistiek sprake van nominaties of gewonnen prijzen. Bij de afronding van dit verslag waren de volgende in 2019 verschenen publicatie onderscheiden:

Nominatie (gepubliceerd in 2019):

- Gerard Janssen, reportage over hacken, *Vrij Nederland* *genomineerd voor De Gouden Freelancer Award 2019*
- Nick van Herk, Nore-Linn Movig, Milou van Ommen, Mathanja van Houwelingen, podcast 'Drugverlagend' (NTR) – subsidie verleend n.a.v. talentontwikkelingsproject i.s.m. Christelijke Hogeschool Ede *genomineerd voor NTR Podcastprijs 2019*

Nominatie (gepubliceerd in 2018):

- Olof van Joolen en Silvan Schoonhoven, "Liggen blijven! Achter de schermen bij de mariniers van De Punt en de terreuracties van 1973 en 1978', (boek, Nieuw Amsterdam) *Longlist Brusseprijs 2019*

Ondersteunde onderzoeksjournalistieke artikelen, zowel regionaal als nationaal, genereerden veel impact in de vorm van Kamervragen en beleidsveranderingen.

- Naar aanleiding van de publicatie 'De grote verbouwing van Rotterdam-Zuid', door Guido van Eijck en Saskia Naafs (VersBeton), werd op 11 april 2019 in de Rotterdamse gemeenteraad uitgebreid gesproken over de ontwikkeling van Rotterdam-Zuid;
- Het artikel over *female genital mutilation* door Manja Ressler en H.S. Barre (*De Groene Amsterdammer*) leverde Kamervragen op van drie partijen en lijkt te leiden tot strengere maatregelen;
- Bruno Bruins, minister voor Medische Zorg en Sport, beloofde met de beroepsvereniging van cardiologen, de NVVC, in overleg te gaan over de oplosbare stent, nadat het artikel van Ilona Dahl daarover

(Follow the Money) tot Kamervragen had geleid. Naar aanleiding van datzelfde artikel diende Lilianne Ploumen (PvdA) een wetsvoorstel in dat producenten van medische hulpmiddelen verplicht alle financiële relaties met artsen te melden bij het Transparantieregister Zorg. Op 27 november vond over deze onderwerpen een Kamerdebat plaats;

- Het onderzoek van Bram Ebus over Goudsmokkel in Venezuela (*De Correspondent*) leidde tot een verbod op de import/transit/export van Venezolaans goud in Aruba en Curaçao;
- Meerdere gemeenteraadsfracties in Leiden hebben naar aanleiding van de documentaire *I am Rembrandt* van Yaël Vinckx en Alex Bordewijk (Omroep West) gevraagd om een visie op de toekomst van toerisme in de stad. Het college van B&W gaat zo'n visie opstellen;
- Staatssecretaris Blokhuis riep gamebedrijven op verslavende elementen uit games te halen, na Kamervragen in reactie op het artikel van Emiel Woutersen, Sylvana van den Braak en Thomas Muntz (Nieuwsuur, *De Groene Amsterdammer*, Investico);
- Het artikel van Catrien Spijkerman en Roos Menkhorst over de rol van zorgbeveiligers in de ggz (*Trouw*, *De Groene Amsterdammer*) leverde Kamervragen op;
- Het artikel van Daniël de Jongh, over de invloed van AmCham, de Amerikaanse Kamer van Koophandel, in Nederland (*Follow the Money*) leidde tot raadsragen in de Amsterdamse gemeenteraad;
- In de gemeente Bergeijk werden raadsragen gesteld na publicatie van de serie artikelen over de financiële belangen van grote veeboeren door Hans Ariëns en Manon Stravens (*Follow the*

Money, Trouw, OneWorld). Ook in de Brabantse Staten werden vragen gesteld naar aanleiding van het onderzoek;

- Staatssecretaris Broekers-Knol heeft in een Kamerbrief gereageerd op de bevindingen van Anouk Kootstra en Eline Huisman, die de achterkant van het Nederlandse asielbeleid onderzochten (*Trouw*, *De Groene Amsterdammer*).

Daarnaast valt op dat ook binnen de Regeling Onderzoeksjournalistiek subsidieaanvragers na publicatie veel werk verrichtten om de impact en het bereik van hun publicaties te vergroten door discussies rondom de thema's op gang te brengen en lezers te betrekken bij hun verhalen. De documentaire *I am Rembrandt* werd bijvoorbeeld vertoond tijdens de tentoonstelling *Jonge Rembrandt, Rising Star* in Museum De Lakenhal, die in totaal ruim 50.000 bezoekers trok. De stukken van Manja Ressler en H.S. Barre over *female genital mutilation* werden naar het Somalisch vertaald voor gebruik door de Federatie van Somalische Associaties in Nederland (FSAN). Ook geven veel journalisten lezingen en presentaties over hun onderzoeken: in bibliotheken, op (hoge)scholen en universiteiten, voor ministeries en bij verenigingen of discussieplatforms. Daarnaast leidden veel van de publicaties tot bestendige samenwerkingen: Maaïke Borst, maker van 'Uit het moeras' (*Dagblad van het Noorden*), werkt inmiddels met een boekuitgeverij en een theatergezelschap samen om de verhalen op andere manieren over het voetlicht te brengen. Coen van de Ven en Thomas Boeschoten, die extreemrechts online onderzochten (*De Groene Amsterdammer*) zijn een doorlopende samenwerking gestart met de Utrecht Data School.

Een screenshot van het multimediale project 'Uit het Moeras', gepubliceerd op de website van Dagblad van het Noorden.

1.1.4. Ingetrokken en mislukte projecten

Regeling Bijzondere Journalistiek

Van de in 2019 ingediende nieuwe aanvragen werden nog voordat de besluitvorming was afgerond 3 ingetrokken: 2 na indiening, 1 na aanhouding. In die gevallen waren de aanvragers zelf van mening dat hun projectaanvraag niet goed genoeg (getimed) was. Om uiteenlopende redenen besloten 2 aanvragers van eerder gehonoreerde voorstellen hun project in 2019 in te trekken: het betrof projecten uit 2017. In beide gevallen hebben de aanvragers overeenkomstig de subsidiebepalingen de uitgekeerde voorschotten volledig aan het Fonds terugbetaald. Daardoor vloeide in 2019 in totaal € 15.250,- terug naar de algemene middelen. Voor de procedure van de financiële afwikkeling van projectsubsidies zie **bijlage 4**.

Regeling Onderzoeksjournalistiek

Van de in 2019 ingediende nieuwe aanvragen, werden er 8 ingetrokken: 2 na indiening, 2 na aanhouding, en 4 na toekenning van de subsidie, vooral vanwege twijfels aan de haalbaarheid. Daardoor vloeide € 6.660,- terug naar het budget voor Onderzoeksjournalistiek. Uit 2 in 2018 gehonoreerde voorstellen vloeide in 2019 geld terug: in één geval omdat een van drie aanvragers zich terugtrok uit het project, in het andere geval omdat een honorariumsubsidie bij nader inzien onnodig bleek (de onkostensubsidie bleef staan). Daardoor vloeide nog eens € 7.000,- terug naar het budget voor Onderzoeksjournalistiek. Voor de procedure van de financiële afwikkeling van projectsubsidies zie **bijlage 4**.

1.2. Talentontwikkeling

Het Fonds BJP kon dankzij de extra middelen voor onderzoeksjournalistiek begin 2019 een Talentontwikkelingsprogramma starten, bestaande uit een tweetal regelingen en bijbehorende activiteiten waarmee onderzoeksjournalistieke talenten, maar ook reeds werkzame journalisten zich verder kunnen ontwikkelen:

- i. Beurs Jong Talent: een praktijkprogramma waarmee een selecte groep recent afgestudeerde journalisten een duurzame positie op de arbeidsmarkt kan verwerven door zich te specialiseren in de onderzoeksjournalistiek op een gerenommeerde redactie;
- ii. Beurs Expertisebevordering: individuele beurzen voor journalisten ter versterking van expertiseontwikkeling op het gebied van onderzoeksjournalistiek.

Met deze twee beurzen kan enerzijds jong journalistiek talent zich bekwamen in de onderzoeksjournalistiek. Anderzijds krijgen meer gevorderde journalisten de kans hun kennis te verdiepen. Het Fonds BJP hoopt met deze combinatie aan de behoefte aan onderzoeksjournalistieke opleiding en expertisevorming tegemoet te komen, en streeft zo naar structurele versterking van de (regionale) journalistiek.

Gedurende deze eerste pilotfase onderzoekt het Fonds BJP of de uitgangspunten kloppen, waar de grootste behoeften wat betreft de ontwikkeling van talent liggen en of de hier gepresenteerde regelingen de juiste aanpak zijn. Het is uitdrukkelijk de bedoeling om daarbij gebruik te maken van de expertise van partners binnen de bestaande journalistieke infrastructuur in het verdere onderzoek naar de behoeften, in de ontwikkeling van de plannen en bij de uitvoering daarvan.

Bij de talentontwikkelingsbeurzen wordt uitgegaan van vijf aandachtspunten, die ook tot uiting komen in de subsidiecriteria:

1. Ondersteuning van de ontwikkeling van individueel journalistiek talent;
2. Aandacht voor regio en nieuwe medianetwerken;
3. Duurzaam fundament voor onderzoeksjournalistiek;
4. Kostenefficiëntie en een pragmatische aanpak;
5. Samenwerking met onderwijs en media.

1.2.1. Beurs Jong Talent

Binnen de Beurs Jong Talent van het Fonds BJP is ruimte om in samenwerking met partners uit de landelijke en regionale media recentelijk afgestudeerde journalisten als trainees te plaatsen op onderzoeksredacties. Via training-on-the-job en scholing met behulp van externe partners wordt deze kopgroep geschoold in onderzoeksjournalistiek en wordt tegelijk hun toegang tot de arbeidsmarkt verbeterd. Bovendien krijgen ze nieuwe onderzoeksvaardigheden aangereikt die ze een onderscheidende positie in het journalistieke veld opleveren.

Achtergrond Beurs Jong Talent

Naast tijd en geld bestaat binnen de journalistiek behoefte aan goed opgeleide onderzoeksjournalisten met een sterk netwerk en een grondige kennis van (innovatieve) onderzoeksjournalistieke methoden. Of zij nu uiteindelijk in vaste dienst komen bij een bestaand platform of bestaande omroep of als freelancer voor meerdere media en start-ups actief worden, hun vaardigheden en expertise zijn het belangrijkste. Het activiteitenprogramma dat aan de Beurs Jong Talent wordt gekoppeld, is dan ook gericht op het ontwikkelen van die vaardigheden van individuele journalisten.

Start van het programma 2019

In 2019 is een eerste groep van tien jonge journalisten als trainee verbonden aan de onderzoeksredacties die in het kader van de Beurs Jong Talent met het Fonds BJP een partnerschap zijn aangegaan. Hiertoe hebben we de middelen Onderzoeksjournalistiek uit het Regeerakkoord

2018 en 2019 ingezet. Dat deze Regeling Talentontwikkeling in een behoefte blijkt te voorzien, werd duidelijk tijdens de eerste wervingsronde: er waren 163 sollicitaties naar een plaats als trainee op een van de onderzoeksredacties van de mediapartners.

Gedurende een periode van maximaal twee jaar zullen de tien trainees deel uitmaken van de onderzoeksredacties van de partners en doen ze in de praktijk kennis en vaardigheden op. Aan het einde van het eerste jaar vindt een evaluatie plaats met de betrokken redactie, de trainee en het Fonds BJP, waarna de aanstelling en de subsidieovereenkomst tussen het Fonds en de redactie met maximaal twaalf maanden verlengd kunnen worden. Het Fonds BJP ondersteunt de betrokken media in de salariskosten, de redacties financieren de werkgeverslasten. Hiermee

wordt commitment van het betrokken medium gegarandeerd maar ontstaat toch een zuivere arbeidsrelatie tussen medium en het talent. Bij de keuze van de partners hebben we in eerste instantie gekeken naar een professionele werkomgeving waar de jonge journalist zich kan specialiseren in onderzoeksjournalistiek. Daarnaast spelen regionale spreiding en diversiteit in platforms een rol. In de eerste ronde waren de partners Argos (VPRO), *BN/De Stem/Eindhovens Dagblad/Brabants Dagblad, Het Financieele Dagblad, De Groene Amsterdammer, Dagblad de Limburger, Dagblad van het Noorden/Leeuwarder Courant, Tubantia, Trouw* en *de Volkskrant*.

Onafhankelijk van de arbeidsovereenkomst sloot het Fonds een aparte overeenkomst met de trainees, die onder andere aanwezigheid bij de scholingsweken garandeert en naamsvermelding van het Fonds bij grotere onderzoeksjournalistieke producties.

Scholing

Tijdens het tweejarige traject ontvangen de talenten naast training-on-the-job ook scholing specifiek gericht op onderzoeksjournalistiek, door meerdaagse trainingen in innoverende journalistieke onderzoeksmethodes (Open Source, Datascraping, Netwerkanalyse); WOB-verzoeken; Ethiek en Bronnenonderhoud ('Pampering the Source') en meer klassieke onderzoeksmethodes (aan de hand van ervaringen van succesvolle onderzoeksjournalisten). Hierbij wordt samengewerkt met verschillende opleidingsinstituten, maar ook met andere relevante partijen zoals Bellingcat. Zij zullen de inhoud van een of meerdere workshops en masterclasses verzorgen. In overleg met het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek zullen daarbij ook de door hen gesteunde aanbieders van opleidingstrajecten ingehuurd worden. Het ontwikkelen van een eigen

De eerste lichter trainees die met de Beurs Jong Talent (minimaal) een jaar zullen werken op geselecteerde onderzoeksredacties.

specialisme binnen de journalistiek is de grootste garantie dat het talent eventueel ook als freelancer een serieuze praktijk kan opbouwen. Tussen september en eind oktober begonnen de verschillende trainees op hun redacties. De eerste publicaties van hun hand zijn inmiddels een feit.⁵ In november volgde de eerste introducerende scholingsweek, waarin het bedenken van originele invalshoeken, het systematisch opzetten van een onderzoek en open source investigation centraal stonden. Ook bezochten de talenten de VVOJ-conferentie, waar ieder jaar de Nederlandse onderzoeksjournalistiek samenkomt.

De eerste scholingsweek op het kantoor van het Fonds BJP met Karel van den Berg over journalistieke creativiteit.

Begeleiding en monitoring

Het Fonds BJP bespreekt vooraf met de betrokken media de aanpak en invulling. Dit moet garanderen dat de gelden niet worden gebruikt voor financiering van reeds bestaande werkgelegenheid. Als onderdeel van de monitoring houdt het Fonds nauw contact met de betrokken redactie en de journalist-in-opleiding.

In 2019 zijn we begonnen met tien jonge onderzoeksjournalistieke talenten. Twee plaatsen konden door omstandigheden uiteindelijk niet worden ingevuld en schuiven door naar de volgende ronde. Inmiddels zijn 9 trainees aan de slag, 7 fulltime en 2 parttime. In 2020 willen we, vanwege gebleken grote behoefte bij zowel de media als de jonge talenten, opnieuw starten met een groep van tien.

1.2.2. Beurs Expertisebevordering

De Beurs Expertisebevordering is bestemd voor ervaren individuele journalisten die hun onderzoeksjournalistieke vaardigheden willen versterken, bijvoorbeeld door trainingen binnen of buiten Nederland, studiereizen, conferenties, workshops of detachering bij een gerenommeerde onderzoeksjournalist of onderzoeksredactie. Er kan een tegemoetkoming in de tijdsinvestering worden aangevraagd en/of een vergoeding van reiskosten en onkosten, zoals tickets voor conferenties en workshops.

⁵ Zo verscheen bijvoorbeeld [dit artikel](#) in Tubantia, 8-11-2019.

In 2019 werd 47 keer een beroep gedaan op de Beurs Expertisebevordering, voor uiteenlopende scholingsactiviteiten. De aanvragen worden door een adviescommissie beoordeeld op de kwaliteit van het voorgestelde plan, in samenhang met de gestelde onderzoeksjournalistieke leerdoelen en journalistieke ervaring. Dit leidde tot 34 toekenningen voor een totaalbedrag van € 74.610,-. Subsidies werden onder meer verstrekt voor cursusreizen onderzoeksjournalistiek op locatie, georganiseerd door training- en publicatieplatform VersPers, voor de onderzoeksjournalistieke masterclass van Investico, platform voor onderzoeksjournalistiek, en voor cursussen in programmeren en in datajournalistiek. De gemiddelde leeftijd van de gehonoreerde beursaanvragers was in 2019 30 jaar. Voor een overzicht van de gehonoreerde aanvragen binnen de Beurs Expertisebevordering, zie **bijlage 3A**. In totaal 13 aanvragen werden niet gehonoreerd, waarvan 4 omdat die door de aanvrager werden ingetrokken, wegens persoonlijke omstandigheden of omdat de aanvrager helaas toch niet werd toegelaten voor de activiteit waarvoor de beurs was aangevraagd. Zie **bijlage 3B** voor een overzicht van de niet-gehonoreerde aanvragen en de voornaamste redenen tot afwijzing binnen de Beurs Expertisebevordering.

Evaluatie

De Beurs Expertisebevordering wordt geëvalueerd door na afronding van het traject de deelnemers een evaluatieformulier te laten invullen. Uit deze evaluaties komt over het algemeen een positief beeld naar voren; veel journalisten maken duidelijk dat ze de scholing niet hadden kunnen volgen zonder de Beurs Expertisebevordering. Ook schrijven de ontvangers dat de beurs heeft bijgedragen aan hun ontwikkeling als journalist:

‘Zeer goed initiatief dat mij de mogelijkheid heeft gegeven om in mijzelf te kunnen investeren voor de toekomst.’

‘Ik ben erg dankbaar voor de beurs en vind dat die bijdraagt aan een betere en professionelere journalistiek in Nederland.’

De gevolgde scholingstrajecten blijken als positief effect te hebben dat aanvragers hun netwerk uitbreiden, waardoor nieuwe samenwerkingen en inspirerende uitwisselingen met collega-journalisten ontstaan:

‘Ik ben erg geïnspireerd geraakt door collega-onderzoeksjournalisten uit landen als de Filipijnen en Mexico die onder veel moeilijker omstandigheden en met gevaar voor eigen leven hun werk doen.’

Ook worden, indien van toepassing, uit het traject voortvloeiende publicaties beoordeeld. Zo werd in mei 2019 het resultaat van een groot internationaal onderzoek gepubliceerd door onderzoeksplatform Lighthouse Reports, waaraan een met de beurs gesteunde trainee meewerkte. Er werd door middel van opensourceonderzoek een nauwgezette reconstructie gemaakt van de moord op Muhammad Gulzar, een migrant aan de Turks-Griekse grens.⁶ In maart 2019 publiceerde Investico het resultaat van het onderzoek naar stalbranden, door de trainees in de masterclass.⁷ De publicatie in *De Groene Amsterdammer* leidde tot artikelen in vrijwel alle grote media, tot Kamervragen en de

⁶ Zie: <https://www.lighthousereports.nl/#home>.

⁷ Zie: <https://www.platform-investico.nl/artikel/toename-stalbranden/>.

erkenning van het Verbond van Verzekeraars dat meer gedaan kan worden om het aantal stalbranden terug te dringen.

Feature story: The Killing of Muhammad Gulzar

Een screenshot van de visuele reconstructie van de moord op Muhammad Gulzar door Lighthouse Reports.

2. Overige activiteiten

2.1. Brusseprijs voor het beste journalistieke boek

Om het belang van diepgravend en tijdrovend journalistiek onderzoek te onderstrepen en kwalitatief hoogwaardige non-fictie te belonen, reikt het Fonds BJP sinds 2006 de Brusseprijs uit. De prijs bestaat uit een oorkonde en een geldbedrag van € 10.000,- en is vernoemd naar de toonaangevende journalist en meester van de grote reportage M.J. (Rie) Brusse (1873-1941). In 2019 werd de winnaar van de Brusseprijs voor het beste journalistieke boek voor de vierde keer bekendgemaakt in een speciale, rechtstreekse uitzending van *NOS Met het Oog op Morgen*, vanuit Studio Desmet te Amsterdam.

De jury, bestaande uit Bas Haan (voorzitter), Brenda Stoter en Humberto Tan, las 178 titels, een recordaantal. Zij was zo onder de indruk van de kwaliteit van de inzendingen dat ze besloot een longlist met daarop 20 titels bekend te maken. Op 25 april maakt de jury de shortlist bekend:

- *Retour de France. Over de route nostalgique naar het Frankrijk van nu*
Peter Giesen (Thomas Rap)
- *De bokser. Het leven van Max Moszkowicz*
Marcel Haenen (Querido)
- *Laura H. Het kalifaatmeisje uit Zoetermeer*
Thomas Rueb (Das Mag)
- *Wanneer het water breekt*
Chris De Stoop (De Bezige Bij)

- *Amerikanen lopen niet. Leven in het hart van de VS*
Arjen van Veelen (De Correspondent)

Jurylid Brusseprijs 2019 Humberto Tan vertelt als tafelheer bij de talkshow *De Wereld Draait Door* over de hoge kwaliteit van de ingezonden non-fictieboeken.

In de aanloop naar de bekendmaking van de winnaar op zaterdag 15 juni 2019 waren de genomineerde auteurs te gast in vijf achtereenvolgende zaterdaguitzendingen van *Met het Oog op Morgen*.

In Studio Desmet presenteerden de genomineerde auteurs voorafgaand aan de live-uitzending hun boeken tijdens een levendig voorprogramma,

gepresenteerd door Elma Drayer. Voorzitter Bas Haan maakte tijdens de uitzending van *Het Oog* de winnaar bekend: *Laura H. Het kalifaatmeisje uit Zoetermeer* door Thomas Rueb. Uit het juryrapport: 'De overtuiging waarmee Rueb Laura's leven voor en in het kalifaat dichtbij weet te brengen is overrompelend en wint aan kracht doordat de schrijver het verhaal vertelt vanuit zijn eigen vragen en verbazing. Daarbij is het boek zo rijk aan details dat je als lezer daadwerkelijk het gevoel hebt dat je het allemaal zelf meemaakt.'

Voor het zevende achtereenvolgende jaar trad ook *De Groene Amsterdammer* op als mediapartner van de Brusseprijs. Het boekenkatern van 5 juni 2019 was grotendeels gewijd aan de titels van de shortlist. De samenwerking met *Het Oog* is zowel het Fonds BJP als de redactie van het goed beluisterde radioprogramma (200.000-300.000 luisteraars) wederom bijzonder goed bevallen. Zij wordt daarom in 2020 voortgezet.

2.2. Journalistieke vernieuwing

Journalistieke innovatie is steeds meer een continue en cruciale factor in het snel veranderende medialandschap. Het Fonds BJP signaleerde het afgelopen jaar niet voor het eerst dat aanvragende journalisten grote creativiteit tonen in hun zoektocht naar nieuwe strategieën en nieuwe narratieven. Het Fonds anticipeert daarop door regelingen bij te stellen en mee te bewegen met wat de groeiende groep freelancers nodig heeft om kwaliteitsjournalistiek te bedrijven. Daarbij gaat het vanuit het perspectief van het Fonds BJP vooral over nieuwe vertelvormen, nieuwe samenwerkingen en nieuwe bereikstrategieën.

Deze focus op innovatie bij het Fonds heeft in 2019 geleid tot een samenhangende set van beleidsuitgangspunten. Ten eerste zijn alle subsidies per 1 januari 2019 platformonafhankelijk geworden, waardoor nieuwe vormen van journalistiek simpeler en effectiever kunnen worden aangevraagd en toegekend. Voorbeelden van uitgevoerde projecten zijn het multimediale verhaal *Port Arthur, Hoop in de hel* van Jacqueline Maris en Inge Hondebrink; de documentaire *I am Rembrandt* van Yaël Vinckx en Alex Bordewijk en meerdere podcasts waaronder *Tour de Féminin van 1984* van Benjamin de Bruijn.

Screenshot van de multimediale productie van Jacqueline Maris en Inge Hondebrink, gepubliceerd door NRC.

Tweede beleidsstimulus is om beurzen voor expertisebevordering ook speciaal open te stellen voor innovatieve onderzoeksmethodes zoals dataharvesting, open source en Bellingcat-cursussen. Daar wordt zeer gretig op inschreven.

Derde fundament is nieuwejournalistiek.nl. Toen dit project enkele jaren geleden van start ging, lag de focus op het volgen van journalistieke startups als Blendle, Follow the Money, The Post Online en De Correspondent. Die fase is afgesloten met een congres in 2018. Als vervolg daarop besloot het Fonds eind 2019 om nieuwejournalistiek.nl met een bescheiden investering zo in te richten dat het inspiratie en bewegwijzering biedt voor freelancers bij het zoeken naar nieuwe vertelvormen. Het voornemen is journalisten te stimuleren nieuwe artikelen te schrijven over dit onderwerp; die worden tegelijk gepubliceerd op Villamedia.nl waardoor het bereik wordt gemaximaliseerd. In deze strategie dicht het Fonds BJP nieuwejournalistiek.nl een vliegwielfunctie toe om uiteindelijk te komen tot een bredere samenwerking met meerdere partijen om nieuwe journalistiek structureel te ontsluiten voor de beroepsgroep. Dit verkeert in een opstartfase.

2.3. Speciale subsidieregelingen

Lira Startsubsidie voor jonge journalisten

Jaarlijks stelt de Stichting Lira vijf subsidies van € 1.500,- ter beschikking, afkomstig uit het Lira Auteursfonds Reprorecht, bestemd voor beginnende journalisten onder de 30, voor het maken van (online) artikelen. In 2019 werd de Lira Startsubsidie toegekend aan:

- Tim Luimes, 'De proefballon van Dijkhoff in de praktijk', (artikel *Vrij Nederland*, verschenen in 2019): € 1.500,- (aangevuld tot € 5.000,- uit Regeling Bijzondere Journalistiek);
- Sofyan El Bouchtili, 'Ik geloof niet in jouw Allah', (artikel *Vrij Nederland*, verschenen in 2019): € 1.500,- (aangevuld tot € 2.250,- uit Regeling Bijzondere Journalistiek);
- Joost de Ruiters, 'Amateurtheater in Noord-Nederland', (serie artikelen *Noorderbreedte*, verschenen in 2019): € 1.500,- (aangevuld tot €2.000 uit Regeling Bijzondere Journalistiek);
- Jari Goedegebuure, 'We dance together, we fight together', (project in december 2019 ingetrokken door aanvrager): € 1.500,-;
- Hélène Munganyende & Heleen Debeuckelaere, 'Afrikaanse wijken in Europa', (artikel *De Groene Amsterdammer*, verschenen in 2019): € 1.500,- (aangevuld tot € 10.000 uit Regeling Bijzondere Journalistiek).

Journalist-in-residence, NIAS (Amsterdam)

Sinds 2008 verstrekt het Fonds ieder jaar een beurs voor een verblijf van vijf maanden in het [NIAS \(Netherlands Institute for Advanced Study\)](#). Door de grote belangstelling hiervoor en de positieve ervaringen van het Fonds, het NIAS en de gekozen *fellows*, is in 2019 besloten jaarlijks twee residenties van vijf maanden aan te bieden.

Van september 2018 tot en met januari 2019 verbleef journalist Sarah Venema als journalist-in-residence aan het NIAS om te werken aan haar boek over de reis van Pippa Bacca en Silvia Moro, twee Italiaanse kunstenaars die in 2008 gekleed in bruidsjurken liftend door Europa trokken, van Milaan naar Jeruzalem. In Istanbul scheidden de wegen van de twee vrouwen; Bacca verdween en werd later verkracht en vermoord teruggevonden. Aan de hand van het verhaal van Bacca en Moro onderzoekt Venema waarom we zo bang zijn geworden om bij een vreemde in de auto te stappen. Hoe gevaarlijk is het eigenlijk? En wat gebeurt er als je het toch doet? De publicatie verschijnt in mei 2020 bij Querido Fosfor onder de titel *Bermdans in bruidsjurk*.

Van september 2019 tot en met januari 2020 was Jaap Tielbeke journalist-in-residence aan het NIAS. Hij werkte er aan zijn boek *Een beter milieu begint niet bij jezelf*. In maart 2019 sprak hij met *de Volkskrant* over zijn project:

'Ik ben opgegroeid met de spotjes van Postbus 51: een beter milieu begint bij jezelf. Afval scheiden, licht uit, verwarming lager; het idee dat je daarmee zelf iets kunt bijdragen, is mooi, maar het wrange is: we zijn nu ruim twintig jaar verder en de problemen zijn alleen maar groter geworden.'

In dit boek onderzoekt hij waar de macht en verantwoordelijkheid liggen in het bestrijden van klimaatverandering. In het najaar van 2020 verschijnt zijn boek bij uitgeverij DasMag.

Op onze [website](#) is terug te lezen hoe zowel Sarah Venema als Jaap Tielbeke hun verblijf aan het NIAS hebben ervaren.

‘In die maanden [aan het NIAS] heb ik ontzettend veel kunnen doen. Veel materiaal had ik al verzameld tijdens mijn werk als redacteur bij ‘De Groene Amsterdammer’. Waar het aan ontbrak was de tijd dat materiaal tot een groter verhaal te kneden. Mijn dank is groot dat het NIAS en het Fonds BJP mij die tijd hebben geboden.’

Jaap Tielbeke

In februari 2020 nam Marijn Kruk zijn intrek als journalist-in-residence. Hij werkt er tot en met juni 2020 aan zijn boek over de opkomst van populisme in Europa.

Journalist-in-residence, NIA (Athene)

Daarnaast verstrekt het Fonds sinds 2015 jaarlijks een beurs van € 4.500,- aan een journalist voor een verblijf van twee maanden in het NIA (Nederlands Instituut Athene). In juni 2019 kreeg classica en journalist Rosa van Gool deze NIA-beurs. Van Gool onderzocht vanuit Athene de ‘Macedonische kwestie’ aan de hand van de strijd om de nalatenschap van Alexander de Grote, veroveraar, politicus en held. Wat is zijn invloed op het Griekse en (Noord-)Macedonische nationalisme en op

de geschiedenis en identiteit van die landen? Het artikel verschijnt in maart 2020 in *De Groene Amsterdammer*.

‘Ik kijk dankbaar terug op mijn tijd op het NIA, waarin ik de gelegenheid had me te verdiepen in een onalledaags onderwerp. [...] Het NIA en het Fonds BJP bieden met deze plek een kans om diepgravende journalistiek te maken over plaatsen en onderwerpen die niet altijd direct voor de hand liggen: een belangrijke bijdrage aan het Nederlandse medialandschap.’

Rosa van Gool

Op onze [website](#) is het gehele verslag van Van Gool over haar tijd aan het NIA te lezen.

In de komende periode wil het Fonds de mogelijkheid van uitbreiding van het residentieprogramma onderzoeken, door, inspelend op de actualiteit, op verschillende plaatsen journalist-in-residence-plaatsen aan te bieden.

3. Positionering

Om het snel veranderende journalistieke veld optimaal te kunnen ondersteunen en te faciliteren is het van groot belang dat het Fonds BJP kennis heeft van relevante ontwikkelingen, vernieuwingen en platforms. In 2019 heeft het daarom nog actiever ingezet op verdieping van bestaande samenwerkingsverbanden en het aangaan van nieuwe, relevante allianties met (journalistieke) organisaties, instituten en opleidingen. Enerzijds voor

positionering in het veld en beleidsvorming, anderzijds voor het bereiken van (nieuwe) doelgroepen.

Zo namen vertegenwoordigers van het Fonds deel aan de conferentie Global Investigative Journalism in Hamburg (september 2019), waar is gesproken over het opzetten van een Europese journalistieke denktank. Ook was het Fonds vertegenwoordigd bij het door Kunsten '92 georganiseerde Paradisodebat, bij Dataharvest, de jaarlijks Europese conferentie voor onderzoeksjournalistiek in Mechelen, bij de uitreiking van verschillende journalistieke prijzen (waaronder de Tegel, de Loep en de Gouden Freelancer). Het Fonds nam deel aan een expertmeeting over kunstkritiek van nieuwe media, georganiseerd tijdens het Nederlands Film Festival, maar ook aan overleg tussen rijkscultuurfondsen, gemeentelijke overheden en private fondsen om cultuur en journalistiek op de Nederlandse Cariben een impuls te geven.

Nederland kent inmiddels talrijke initiatieven van lagere overheden die fondsen inrichten om lokale journalistiek te faciliteren uit bezorgdheid over de vershraling van de journalistieke infrastructuur.⁸ Voorbeelden zijn het Leids en het Gronings Mediafonds. Het Fonds BJP heeft op verzoek van gemeenten meerdere malen geadviseerd over de inrichting van een dergelijk mediafonds. Het kan met aanvullende adviezen aan gemeenten journalistieke onpartijdigheid waarborgen en nieuwe lokale mediafondsen succesvol en duurzaam helpen functioneren. Tijdens de conferentie 'Last call for quality journalism', in november 2019 in Ljubljana, Slovenië, georganiseerd door de Raad van Europa, bleek dat in verschillende

Europese landen interesse bestaat in het opzetten van soortgelijke, onafhankelijke journalistieke fondsen. Het Fonds gaat onderzoeken of en hoe het dergelijke initiatieven kan ondersteunen en adviseren.

3.1. Samenwerking

Stimuleringsfonds voor de Journalistiek (SvdJ)

Met het SvdJ overlegt het Fonds BJP regelmatig; in het afgelopen jaar in het bijzonder over de verdeling van de (tijdelijke) extra gelden voor onderzoeksjournalistiek, zodat beide regelingen complementair zijn. Regelmatig verwijzen de beide fondsen potentiële aanvragers naar elkaar door, net als mogelijk interessante samenwerkingspartners. De samenwerking komt verder tot uiting in de aanwezigheid van het Fonds BJP bij verschillende door het SvdJ georganiseerde activiteiten en bijeenkomsten, zoals een 'Live Journalism'-event in de Amsterdamse Balie, het innovatiecongres 'Media van morgen' en de conferentie 'De regio vecht terug' op 22 mei in Utrecht. Daar organiseerde het Fonds BJP een sessie waar verschillende journalisten hun, met steun van het Fonds gerealiseerde, regionale onderzoeken presenteerden. Ook werd de mogelijkheid geboden te speeddaten met een medewerker van het Fonds BJP, waarvan veel werd gebruikgemaakt.

⁸ Jaap de Jong en Willem Koetsenruijter van de Universiteit Leiden inventariseerden in *Red de regionale journalistiek* (2019), in opdracht van de Provincie Zuid-Holland, de stand van

zaken in de regionale pers van de provincie en schetsen drie scenario's om de regionale journalistiek overeind te houden, onder meer door oprichting van lokale mediafondsen.

Het Fonds BJP tijdens de conferentie 'De regio vecht terug' 2019, georganiseerd door het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek.

Nederlands Letterenfonds

Binnen het domein der Letteren is in 2019 vooral de samenwerking met het Letterenfonds geïntensiveerd, ook door de verhuizing van het Fonds BJP naar het terrein van het Letterenfonds. De ondersteuning van auteurs, diversificatie van kwalitatief hoogwaardig aanbod en bereik door onder meer kennisuitwisseling, voorlichting en onderzoek naar nieuwe vormen van informatieoverdracht (zoals podcasts, multimediale producties en VR) zijn in de samenwerking belangrijke onderwerpen. Met het Letterenfonds wordt actief informatie uitgewisseld en beleid afgestemd, onder meer op het gebied van biografieën. In zijn internationale najaarsbrochure van 2019

bracht het Letterenfonds vijf door het Fonds BJP gesteunde boeken onder de aandacht van een internationaal publiek van schrijvers en uitgevers.

VVOJ

De samenwerking met de Vereniging van Onderzoeksjournalisten (VVOJ) is in 2019 geïntensiveerd. Er is met regelmaat inhoudelijk overlegd over onderzoeksjournalistieke initiatieven en platforms, en over de Regeling Talentontwikkeling. In maart 2019 reikte het Fonds als onderdeel van die regeling vier vouchers van € 1.000,- uit aan de genomineerden voor de aanmoedigingsprijs van De Loep, de prijs voor onderzoeksjournalisten die de VVOJ jaarlijks uitreikt. De vouchers zijn ingezet voor de expertisebevordering van de genomineerden, vooral in de vorm van cursussen en andere scholing. Tijdens de trainingsdag 'Lokale en regionale onderzoeksjournalistiek', op 16 maart in Utrecht, leidde het Fonds een sessie waar journalisten hun regionale onderzoeken, gesteund door het Fonds, presenteerden. Het Fonds BJP was verder in november 2019 aanwezig bij de conferentie van de VVOJ in Tilburg, waar de mogelijkheid geboden werd met een medewerker van het Fonds BJP te speeddaten, om advies in te winnen over subsidiemogelijkheden. Ook verzorgde het Fonds er een lunchsessie, waarin trainees uit de Regeling Jong Talent vertelden over hun eerste maanden op de redactie en hun eerste onderzoeken en publicaties.

Het Fonds BJP is verder als adviserend partner betrokken bij de Mediacafés, georganiseerd door DeBuren, Vlaams-Nederlands huis voor cultuur en debat en de VVOJ. De bijeenkomsten vinden afwisselend plaats in Nederland en België en behandelen verschillende actuele journalistieke onderwerpen. Daarbij wordt eveneens samengewerkt met het SvdJ en het Vlaamse Fonds Pascal Decroos.

Fonds Pascal Decroos / Journalismfund.eu

Met het Vlaamse Fonds Pascal Decroos worden goede contacten onderhouden en kennis en ervaringen uitgewisseld over het implementeren van journalistieke subsidieregelingen. Tijdens de VVOJ-conferentie in Tilburg bemanden de fondsen samen een lokaal voorlichting en vragen. Beide fondsen geven bekendheid aan elkaars subsidieregelingen. Voorts participeert de directeur van het Fonds BJP in de *advisory board* van Journalismfund.eu, het overkoepelend platform dat op Europees niveau subsidies verdeelt.

3.2. Pr en communicatie

Voor de bekendmaking van de regelingen en communicatie met diverse en nieuwe doelgroepen zet het Fonds naast de website in op social media en fysieke evenementen waar journalisten in groten getale komen, zoals bovengenoemde congressen en bijeenkomsten, georganiseerd door structurele samenwerkingspartners van het Fonds.

Daarnaast was het Fonds aanwezig voor speeddates en voorlichting bij het 'Oorzaken Festival', het festival voor radio- en podcastmakers, met een stand bij de jaaropening van het NIAS en werd een presentatie gegeven bij het 'NL Media Event' van de Regionale Publieke Omroep.

Website en nieuwsbrief

Op de site is alle informatie te vinden over de werkwijze van het Fonds, over (deadlines voor) het indienen van aanvragen en over de subsidieregelingen. Ook worden alle met steun van het Fonds afgeronde

projecten na verschijnen hier gepresenteerd, en de jaarverslagen. De website van het Fonds werd in 2019 zo'n 25.000 keer geraadpleegd door ongeveer 15.000 unieke bezoekers, een toename van ongeveer 5.000 bezoekers ten opzichte van 2018.

Het Fonds BJP is in 2019 een traject gestart om een nieuw onlineaanvraagstelsel te realiseren teneinde de toenemende aantallen aanvragen goed te kunnen verwerken. Binnen dit nieuwe stelsel zal ook het onderscheid tussen de verschillende subsidieregelingen voor aanvragers beter inzichtelijk gemaakt worden. Hierdoor verwacht het Fonds dat zowel de dienstverlening voor de aanvragers als de interne verwerking van de aanvragen zal verbeteren.

Ongeveer tien keer per jaar verspreidt het Fonds BJP een digitale nieuwsbrief onder ruim 2500 adressen. De nieuwsbrieven bevatten informatie over recentelijk verschenen publicaties, deadlines en de Bruseprijs voor het beste journalistieke boek. Daarnaast maakt het Fonds BJP actief gebruik van social media, door middel van posts en betaalde promotiecampagnes.

Ook investeert het Fonds in nieuwe communicatiemiddelen, zoals de twee korte video's die in 2019 zijn gemaakt om aandacht te vestigen op innovatieve projecten. De films zoomden in op het project *Het verdwenen Groningen*, waarin *Dagblad van het Noorden* samen met inwoners een databank voor aardbevingsschade opbouwde, en op de *CumEx Files*, een internationaal onderzoeksproject waarin Follow the Money participeerde.⁹

⁹ Zie: <https://vimeo.com/user92658265>.

Een still uit de video over het project 'Het verdwenen Groningen' gemaakt door het Fonds BJP.

Ook bij de masteropleidingen Journalistiek van de Universiteit van Amsterdam en de Universiteit Leiden is aan de studenten voorlichting gegeven over de mogelijkheden die het Fonds biedt op het gebied van projectsubsidies en beurzen voor talentontwikkeling.

3.3. Voorlichting en educatie

Om nieuwe, jonge doelgroepen te bereiken, heeft het Fonds in 2019 actiever ingezet op voorlichting en educatie. Naast de aanwezigheid bij bovengenoemde bijeenkomsten, gebeurt dat ook door voorlichting te geven op journalistieke opleidingen.

De in 2018 gestarte samenwerking met de Christelijke Hogeschool in Ede (CHE) is in 2019 voortgezet. Er is aan de masterstudenten als onderdeel van het vak Onderzoeksjournalistiek voorlichting gegeven over het doen van een subsidieaanvraag waarna de studenten een subsidieaanvraag hebben ingediend. Deze aanvragen zijn door een delegatie van het bestuur beoordeeld en beloond met een kleine toekenning, indien het project leidde tot een publicatie.

4. Bestuur, personeel en organisatie

Overeenkomstig de Governance Code Cultuur (zie verderop) is de zittingstermijn van de bestuursleden twee termijnen van vier jaar.

Het bestuur van het Fonds BJP was ultimo 2019 als volgt samengesteld:

Roel Janssen

Voorzitter

Benoeming september 2015 (herbenoemd september 2019)

Datum van aftreden september 2023

Hanca Leppink

Penningmeester

Benoeming oktober 2012 (herbenoemd oktober 2016)

Datum van aftreden november 2020

Paul Brill

Bestuurslid

Benoeming januari 2014 (herbenoemd januari 2018)

Datum van aftreden januari 2022

Abi Daruvalla

Bestuurslid

Benoeming april 2016 (herbenoemd april 2020)

Datum van aftreden april 2024

Elma Drayer

Bestuurslid

Benoeming september 2015 (herbenoemd september 2019)

Datum van aftreden september 2023

Laura de Jong

Bestuurslid

Benoeming juni 2018

Datum van aftreden cq herbenoeming juni 2022

Marc Josten

Bestuurslid

Benoeming juli 2013 (herbenoemd juli 2017)

Datum van aftreden juli 2021

In 2019 kende het Fonds BJP de volgende vaste personeelsbezetting:

Directeur: Jessica Swinkels (1 fte)

Hoofd Subsidieregelingen: Joëlle Terburg (0,8 fte)

Gezien de toegenomen werklast voor het bureau in verband met de nieuwe Regeling Onderzoeksjournalistiek, de Regeling Talentontwikkeling en de stijging van het aantal aanvragen, zijn de aanstellingen van de vaste medewerkers uitgebreid en kent de formatie de volgende projectmedewerkers:

Projectleider Talentontwikkeling: Henk Bas (0,4 fte).

Projectmedewerker: Eva Kiemeney (1 fte)

Verder is op oproep- en freelancebasis gebruikgemaakt van de diensten van:

Bureaumedewerker: Hannah Norman

Beleidsadviseur: Joost Vrieler

Communicatieadviseur: Bob Witman

Financiële administratie: Oguz Akpinar

Bij de advisering over aanvragen binnen de Regeling Onderzoeksjournalistiek heeft het Fonds gebruikgemaakt van de kennis en expertise van externe adviseurs uit een adviseurspoule. Per 31 december 2019 bestond die poule uit: Sjors van Beek, Sinan Can, Claire van Dyck, Bas Haan, Lucas van Houtert, Winny de Jong, Margalith Kleijwegt, Wubby Luyendijk, Elvira van Noort en Nikki Sterkenburg.

5. Wet Normering Topinkomens

Het Fonds BJP houdt zich aan de Wet Normering Topinkomens (WNT). Voor de honorering van de directeur volgt het Fonds BJP in grote lijnen de loonstructuur van de cao-Uitgeverijbedrijf-Journalistiek. De bezoldiging blijft ruimschoots binnen de normen (voor details zie de Jaarrekening).

6. Toekomstparagraaf

Het bestuur hoopt dat de stimulans van de (regionale) onderzoeksjournalistiek via de extra financiële impuls van het ministerie van OCW van structurele aard zal zijn. Het Fonds ontving in 2018 en 2019 een substantieel deel van die middelen en deed in 2019 een aanvraag om

ook in 2020 de inzet voor de (regionale) onderzoeksjournalistiek en talentontwikkeling te kunnen continueren. In 2019 heeft het bestuur met de directie gewerkt aan een nieuwe aanvraag voor subsidie bij het ministerie van OCW om de activiteiten ook na 2020 in een vergelijkbare intensiteit en omvang voort te kunnen zetten. In de komende jaren wil het bestuur, naast de mogelijke aanvulling van het budget voor onderzoeksjournalistiek vanuit het ministerie, actief naar andere inkomstenbronnen en/of sponsors zoeken, zoals met een of meerdere waterschappen en eventuele private partijen. Onafhankelijkheid van het Fonds BJP is daarbij de belangrijkste leidraad.

Gezien de huidige en te verwachten hoeveelheid nieuwe aanvragen en de groei van het besteedbare budget, heeft de directeur op verzoek van het bestuur een voorstel geformuleerd voor aanpassingen van het bestuursmodel, organisatiestructuur en beoordelingsprocedures die passend zijn bij de nieuwe situatie en aansluiten bij de wijze waarop andere (publieke) fondsen zich hebben georganiseerd. Dit plan wordt in 2020 nader uitgewerkt met externe (juridische) begeleiding.

7. Risicoparagraaf

De inkomsten van het Fonds BJP bestaan voor het overgrote deel uit subsidie van het ministerie van OCW. De beschikking over het bedrag dat het Fonds in 2020 begroot heeft voor de Regeling Onderzoeksjournalistiek en de Regeling Talentontwikkeling kan het ministerie op zijn vroegst in juni 2020 definitief toezeggen. Een ander deel van de inkomsten van het Fonds komt uit de royalty's van succesvolle eerder gehonoreerde projecten. Ook het Lira Auteursfonds Reprorecht levert inmiddels al enige jaren een kleine

bijdrage aan het subsidiebudget. Doordat het Fonds grotendeels op één inkomstenbron leunt, ontstaat een zekere financiële kwetsbaarheid. Het bestuur is zich hiervan bewust en is daarom op zoek naar andere aanvullende inkomstenbronnen en/of sponsors. In 2019 is in dit verband voor het eerst samengewerkt met het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht dat een bijdrage heeft gedaan aan de activiteiten van het Fonds om projecten op het gebied van waterbeheer, klimaatverandering, landschapsontwikkeling en aanverwante thema's te kunnen steunen. Het Fonds streeft naar continuering van deze samenwerking en mogelijk een bescheiden uitbreiding door samenwerking met een ander waterschap dat interesse heeft getoond.

Financieel is het Fonds BJP gezond: er zijn geen schulden en de uitgaven vallen binnen de kaders van de beschikbare middelen. De Algemene Reserve is voldoende op peil om, mocht dat nodig zijn, de restantsubsidies van nog lopende projecten, salarissen en pensioenkosten van personeel te dekken.

Het kantoor van het Fonds BJP bestaat uit een directeur, een hoofd subsidieregelingen, een projectleider Talentontwikkeling en een projectmedewerker. Samen vervullen ze 3,2 fte. Daarnaast zijn er een enkele freelancers en oproepkrachten. Hoewel de kleine formatie veel voordelen heeft – de overhead blijft laag en er kan efficiënt gewerkt worden – kan die het Fonds ook kwetsbaar maken, mocht een van de medewerkers om welke reden dan ook uitvallen. Om de continuïteit te waarborgen zijn de werkzaamheden vastgelegd in gedetailleerde werkbeschrijvingen en plannings, zodat die, indien noodzakelijk, ook door anderen uitgevoerd kunnen worden. Het Fonds wil op termijn zoveel mogelijk digitaal werken. Daartoe is in 2019 gestart met de bouw van een

nieuw onlineaanvraagstelsysteem en een nieuwe database. Daarbij zijn de beveiliging van persoonsgegevens en de vertrouwelijkheid van de inhoud van de aanvragen leidende principes. In overeenstemming met de Algemene Verordening Gegevensbescherming zijn verschillende maatregelen genomen. Naar verwachting is het nieuwe aanvraagstelsysteem voorjaar 2020 operationeel voor de gebruikers van het Fonds.

Momenteel heeft het Fonds geen BHV-organisatie. Met het oog op de gegroeide formatie is het Fonds van plan in 2020 aan te sluiten bij de BHV-organisatie van de andere bewoners van het terrein van het Letterenfonds, waarop het Fonds BJP zich medio 2019 vestigde.

Het nieuwe kantoor van het Fonds BJP op de Nieuwe Prinsengracht 91.

8. Codes

8.1. Governance Code Cultuur

Het Fonds BJP verleent op aanvraag financiële steun voor de productie van bijzondere journalistieke en non-fictieprojecten, resulterend in (bijvoorbeeld) artikelen, boeken, fotoproducties, podcasts of documentaires. Het Fonds BJP is een onafhankelijke stichting met ANBI-status, bestuurd door onder meer journalisten en schrijvers, en kan daarom snel en flexibel inspringen op de behoeften van journalisten. De rol, taken en bevoegdheden van het stichtingsbestuur zijn vastgelegd in de statuten; de uitvoerende taken en aansturing van het bureau zijn belegd bij de directeur.

Het Fonds heeft in 2018 geconstateerd dat het zijn bestuursmodel moet moderniseren en aanpassen aan de eisen die de (vernieuwde) Governance Code Cultuur stelt. Daartoe is in 2019 een traject opgestart dat dit mogelijk maakt en dat naar verwachting medio 2020 zal zijn afgerond. Het Fonds heeft externe juridische expertise ingehuurd om bestuur en directie te begeleiden in de transitie naar een nieuw bestuursmodel (Raad van Toezichtmodel). Doel is te komen tot een heldere en afgebakende rolverdeling tussen toezichthouders, bestuurder en commissieleden, inclusief duidelijke afspraken over besluitvorming en verantwoording, en over reglementen, profielen, periodieke evaluaties en monitoring van de afspraken op het gebied van governance. Tegelijkertijd herijkt het Fonds zijn bezwaarprocedures, benoemingsprocedures, adviesprotocollen en administratieve organisatie en past deze waar nodig aan.

Het bestuur bestond in 2019 uit zeven leden die aftreden volgens een vastgesteld rooster en onbezoldigd hun taak vervullen. Bij het aantrekken van nieuwe bestuursleden wordt gekeken naar journalistieke ervaring en specialistische kennis. Voorts streeft het Fonds BJP naar diversiteit in leeftijd en culturele achtergrond en naar een evenwichtige man/vrouwverhouding. Leden van het bestuur, evenals personeel, mogen geen gebruikmaken van de subsidies van het Fonds. Indien een bestuurslid zodanige banden heeft met een aanvrager dat (de schijn van) belangenverstrengeling kan ontstaan, neemt het betreffende bestuurslid niet deel aan de beraadslaging en besluitvorming. Voor bestuur, medewerkers en commissieleden geldt strikte geheimhouding over de ontvangen projectvoorstellen.

Beoordeling van aanvragen geschiedt binnen het bestuur. Het Fonds is in 2018 gestart met speciale adviescommissies voor onderzoeksjournalistiek die bestaan uit een delegatie van het bestuur, aangevuld met externe adviseurs. Dit werd in 2019 gecontinueerd. Deze adviseurs worden benoemd door de directeur en dienen een adviesprotocol te ondertekenen dat onder meer voorziet in afspraken over vertrouwelijkheid van informatie en het vermijden van (de schijn van) belangenverstrengeling. Ook bij de samenstelling van adviescommissies en incidentele jury's streeft het Fonds naar een evenwichtige samenstelling die rekening houdt met diversiteit op het gebied van gender, leeftijd, culturele achtergrond en regionale spreiding. Aanvragers wier voorstel is afgewezen kunnen een verzoek doen tot heroverweging van het

bestuursbesluit, eventueel na een aanpassing van of toelichting op de aanvraag. De aanvraag wordt dan opnieuw onderwerp van besluitvorming. Het bestuur legt in het jaarverslag verantwoording af over zijn handelen. Jaarverslag, jaarrekening en accountantsverklaring worden openbaar gemaakt via de [website](#). De jaarrekening geeft inzicht in de diverse kostenposten. De voorwaarden en criteria voor het beoordelen van aanvragen staan eveneens op de site, alsmede de publicaties die met een bijdrage van het Fonds BJP tot stand zijn gekomen.

8.2. Fair Practice Code

Het Fonds BJP onderschrijft de Fair Practice Code en zet zich in voor Fair Pay, Fair Share en Fair Chain, juist omdat het primair werkt voor individuele (freelance)journalisten. De kernwaarden solidariteit, transparantie, duurzaamheid, diversiteit en vertrouwen zijn belangrijk in de bedrijfsvoering van het Fonds, de opdrachten die het verstrekt en de subsidierelaties die worden aangegaan.

Concreet betekent dit dat de honorering van het eigen personeel, maar ook van trainees binnen het talentontwikkelingsprogramma voor onderzoeksjournalistiek gebaseerd is op de CAO Uitgeverijbedrijf-Journalistiek, dat freelancepersoneel marktconform betaald wordt, het bestuur vacatiegeld ontvangt en dat commissie- en juryleden een vergelijkbare vergadervergoeding ontvangen als bij de rijkscultuurfondsen. Bij subsidietoekenningen hanteert het Fonds een basistarief voor de tijd die journalisten in projecten stoppen, bedoeld als tegemoetkoming en niet ter vervanging van de door het betreffende medium verstrekte honorarium. Deze tegemoetkoming is onlangs verhoogd en wordt

periodiek getoetst op redelijkheid. Het gebruik van tekst en beeld van gehonoreerde projecten wordt contractueel vastgelegd.

De bedrijfsvoering van het Fonds is transparant en wordt jaarlijks verantwoord in het gepubliceerde jaarverslag. Het Fonds BJP draagt de code uit door deelname aan het debat over eerlijke beloning en overleg met belangenorganisaties. Waar mogelijk worden kennis en expertise belangeloos gedeeld, zowel nationaal, met gemeenten die (lokaal) beleid voor journalistiek willen ontwikkelen, als internationaal, met (potentiële oprichters van) vergelijkbare organisaties in Europa.

Het Fonds zet in op een duurzaam sterke journalistieke sector door een scholingsaanbod voor jonge en ervaren journalisten te ontwikkelen. Samenwerkingen worden periodiek geëvalueerd. Daarnaast staat de nieuwe behuizing van het Fonds op het terrein waar ook het Letterenfonds is gehuisvest, open voor inhoudelijke activiteiten van derden, zoals kleinschalige scholingsactiviteiten, vergaderingen of (boek)presentaties.

Binnen het maatschappelijk debat en dus ook binnen de journalistiek is het belangrijk dat zoveel mogelijk stemmen worden gehoord. Het Fonds zet zich in voor een inclusieve sector door speciale aandacht te schenken aan startende journalisten en zorg te dragen voor een diverse samenstelling van bestuur, organisatie, commissies en jury's met het oog op etniciteit, gender, leeftijd, maatschappelijke profilering en woonplaats.

Het Fonds hanteert laagdrempelige aanvraagprocedures en streeft naar een zo klein mogelijke administratieve druk voor aanvragers. Aanvragers

kunnen advies inwinnen bij medewerkers en krijgen inhoudelijk commentaar na beoordeling door commissies. Afgewezen aanvragers kunnen een verzoek tot heroverweging indienen. Bij wijzigingen in inhoud of planning van gehonoreerde projecten denkt het Fonds actief mee over mogelijke oplossingen.

8.3. Code Diversiteit en Inclusie

Het belang van diversiteit in de journalistiek is groot: zonder gediversificeerde en inclusieve journalistieke sector ontstaan blinde vlekken bij publiek en beleidsmakers. Het Fonds BJP erkent daarin zijn rol en onderschrijft de Code Diversiteit en Inclusie. Het zet zich in om de diversiteit van de Nederlandse samenleving tot haar recht te laten komen in zijn activiteiten, personeelsbestand, publieksbereik en samenwerkingen.

9. Financiën

De extra middelen die het Fonds BJP in 2019 op projectbasis heeft ontvangen voor de Regeling Onderzoeksjournalistiek en Talentontwikkeling zijn afkomstig uit de mediabegroting. Conform de beschikking die het Fonds van het ministerie van OCW ontving, zijn deze in de jaarrekening opgenomen als bijlage. In de balans is het bedrag terug te vinden als 'Vooruitontvangen subsidie OCW.'

Van oudsher doet het Fonds BJP er alles aan de overheadkosten zoveel mogelijk te beperken. Zo worden de bestuurders niet bezoldigd en is de personeelsformatie in vergelijking met andere fondsen uiterst bescheiden.

Toelichting op het exploitatieresultaat:

Het jaar werd afgesloten met een positief exploitatieresultaat van € 2.985,-. Voor 2019 was een exploitatie begroot van € nihil. Het verschil van € 2.985,- ten opzichte van de begroting kan in hoofdlijnen als volgt worden verklaard.

Ten aanzien van de noodzakelijke kantoorkosten en de overige materiële lasten is het Fonds er ook in 2019 in geslaagd de uitgaven met € 22.847,- zo beperkt mogelijk te houden (begroot was € 30.500,-).

In totaal werd in 2019 €348.825,- aan projectsubsidies Regeling Bijzondere Journalistiek uitgekeerd (waarvan € 6.000,- afkomstig uit de beschikbaar gestelde gelden van het Lira Auteursfonds Reprorrecht) Daarmee werd in totaal € 8.825,- meer uitgegeven aan projectsubsidies dan was begroot.

Het bedrag aan terugvloeiende subsidies, afkomstig uit ingetrokken projecten, was in 2019 € 4.750,- minder dan de begrote € 20.000,-. Het resultaat uit royaltyinkomsten bedroeg € 43.087,- (€ 3.087,- meer dan de begrote € 40.000,-). Het Fonds ontving een loon- en prijsbijstelling van de OCW-subsidie van € 11.426,-.

De liquiditeitspositie 1,05 is €2.684.156, -/€ 2.560.534,- en is daarmee goed te noemen. Vergeleken met voorgaande jaren is de post liquide gestegen met € 834.832. Deze post bestaat grotendeels uit de restsubsidies van de lopende projecten, die na afronding van de projecten moeten worden uitbetaald. De stijging van deze post wordt verklaard door het toegenomen aantal toegekende projectsubsidies met de komst van de Regeling Onderzoeksjournalistiek.

De solvabiliteitspositie bedraagt 5,37%; dit geeft een vertekend beeld, omdat de balans extra hoog is door de subsidie die nog moet worden aangewend voor aanvragen. Met een eigen vermogen van € 145.375,- is de financiële positie van het Fonds BJP naar het oordeel van het bestuur gezond.

10. Bijlagen

10.1. Bijlage 1A - Toegekende subsidies Regeling Bijzondere Journalistiek

(inclusief toekenningen aanvragen 2018 en ingetrokken aanvraag na besluitvorming)

1.
Magda Augusteijn en Sam Jones
Casa Blanca
Webdocumentaire Evangelische Omroep (2020)
€ 7.000,-	2.
Fleur van der Bij
Loesje
Boek Querido Fosfor (2021)
€ 12.000,-
3.
Ralf Bodelier
Jeruzalem - Bouillon
Boek en serie artikelen Nieuw Amsterdam, <i>De Groene Amsterdammer</i> ,
<i>Het Financieele Dagblad</i> (2021)
€ 10.000,-	4.
Charlotte Bouwman
Onsterfelijk
Boek Uitgeverij Nijgh & Van Ditmar (2020)
€ 10.000,-
5.
Eric Brassem en Petterik Wiggers
Benin Bronzes
Serie artikelen en fotoreportage <i>Trouw De Verdieping</i>
(verschenen in 2019)
€ 8.000,-	6.
Erik Brouwer
Voetbal in Europa
Boek Uitgeverij Bern (2020)
€ 12.000,-
7.
Benjamin de Bruijn
De Tour van '84
Artikel en podcast <i>De Muur</i> (verschenen in 2019)
€ 3.000,-	8.
Erik de Bruin
Maarten en Eva
Boek Uitgeverij Brooklyn (2022)
€ 10.000,-

<p>9.
Mischa Cohen
Erwin Olaf
Boek Hollands Diep (2021)
€ 13.500,-</p> <p>11.
Sanne Derks
De verwaterde revolutie
Fotoboek en serie artikelen Amsterdam University Press, <i>de Volkskrant</i>,
<i>Deutsche Welle</i> en <i>The Guardian</i> (2020)
€ 9.860,-</p> <p>13.
Sofyan El Bouchtili
'Ik geloof niet in jouw Allah'. 15 jaar later
Longread <i>Vrij Nederland</i> (verschenen in 2019)
€ 2.250,- (waarvan € 1.500,- Lira Startsubsidie)</p> <p>15.
Laila Frank
We The People
Serie artikelen <i>De Groene Amsterdammer</i> (2020)
€ 6.000,-</p> | <p>10.
Eduard Cousin
Nu de wereld niet meer kijkt
Boek Atlas Contact (2020)
€ 13.700,-</p> <p>12.
Michiel Driebergen en Dore van Duivenbode
Dertig jaar democratie. Polen, een land in transformatie
Radioreportage VPRO Bureau Buitenland (verschenen in 2019)
€ 5.300,-</p> <p>14.
Brankele Frank
Burn-outs
Boek Das Mag (2020)
€ 3.000,- (startsubsidie)</p> <p>16.
Frédérique Geerdink
Raqqa in spagaat
Longread en fotoreportage <i>De Groene Amsterdammer</i> (verschenen in 2019)
€ 5.750,-</p> |
|---|--|

17.

Oscar van Gelderen
De Schaamteclub
Boek | Pluim (2021)
€ 10.000,-

19.

Eva Hartog
Het land van mijn moeder
Boek | Das Mag (2020)
€ 10.000,-

21.

Kim van Keken
De Efteling
Longread | *Vrij Nederland* (verschenen in 2019)
€ 2.400,-

23.

Mark Koster
De dynastie
Boek | Balans (2020)
€ 8.000,-

18.

Jari Goedegebuure
Georgië
Artikel | *Vrij Nederland* (2019)
€ 1.500,- (Lira Startsubsidie) (door aanvrager ingetrokken)

20.

Jan Hunin
Oost-Oekraïne
Boek | Polis (2020)
€ 8.000,-

22.

Alex Kemman
Narcostaat Nederland
Fotoreportage | *Vrij Nederland* (verschenen in 2019)
€ 4.720,-

24.

Rosanne Kropman
Sobibor
Boek | Nieuw Amsterdam (2020)
€ 11.000,-

25.

Vilan van de Loo
Biografie J.B. van Heutsz
Boek | Prometheus (2020)
€ 3.000,- (startsubsidie)

27.

Tim Luimes
De proefballon van Dijkhoff in realiteit
Artikel | *Vrij Nederland* (verschenen in 2019)
€ 5.000,- (waarvan € 1.500,- Lira Startsubsidie)
ingediend in 2018

29.

Hans Jaap Melissen
Van oorlog ga je houden
Boek | Uitgeverij De Geus (2020)
€ 10.000,-

31.

Hélène Munganyende en Heleen Debeuckelaere
Afrikaanse wijken in Europa
Serie artikelen | *De Groene Amsterdammer* en *De Standaard* (verschenen in 2019)
€ 10.000,- (waarvan € 1.500,- Lira Startsubsidie)

26.

Vilan van de Loo
Biografie J.B. van Heutsz
Boek | Prometheus (2020)
€ 6.100,- (vervolgsubsidie)

28.

Michel Maas
Indonesië
Boek | Atlas Contact (2021)
€ 13.800,-

30.

Emma van Meyeren
Natuurlijke anticonceptie
Artikel | *Vice* (verschenen in 2019)
€ 800,-

32.

Inge Oosterhoff
Geen Troubles
Radiodocumentaire | *Radio Doc* (verschenen in 2019)
€ 7.000,-

33.

Sander Pleij

REM (biografie Rem Koolhaas)

Boek | Uitgeverij Lebowski (2020)

€ 10.000,-

35.

Michael Rhebergen

Twenty-Five

Webdocumentaire en fotoreportage | *de Volkskrant* (2020)

€ 1.745,-

37.

Joost de Ruiter

Amateurtheater Noord-Nederland

Serie artikelen | *Noorderbreedte* (verschenen in 2019)

€ 2.000,- (waarvan € 1.500,- Lira Startsubsidie)

39.

Sjeng Scheijen

Biografie Hans van Manen

Boek | Prometheus (2022)

€ 10.000,-

34.

Jan van der Putten

Onzin over China

Boek | Uitgeverij de Geus (verschenen in 2019)

€ 12.000,-

ingediend in 2018

36.

Mirjam Rotenstreich

Een krasse eeuw

Boek | Uitgeverij De Geus (2021)

€ 8.000,-

38.

Bahram Sadeghi

De aanslag die mijn leven veranderde

Boek | Atlas Contact (2021)

€ 10.000,-

40.

Silvan Schoonhoven en Olof van Joolen

F16 in Nederland

Boek | Nieuw Amsterdam (verschenen in 2019)

€ 8.000,-

41.
Leonie Sinnema
Nu, 1945
Artikelen en multimediaal project | *Dagblad van het Noorden* (2020)
€ 8.000,-

43.
Petra Smulders
Nooit meer over praten
Documentaire | OPEN Rotterdam (verschenen in 2019)
€ 2.000,-

45.
Anton Stolwijk
Leeg
Boek | Uitgeverij De Geus (2020)
€ 10.000,-

47.
Florence Tonk
Misdaad
Podcast | VPRO en NPO Radio 1 (2020)
€ 8.000,-

49.
Jurryt van de Vooren
Sport in de Tweede Wereldoorlog
Boek | Balans (2020)
€ 5.000,-

42.
Doortje Smithuijsen
De invloed van influencers
Serie artikelen | *Vrij Nederland* (verschenen in 2019)
€ 4.000,-

44.
Stephan Steinmetz
Biografie Schiphol
Boek | Atlas Contact (verschenen in 2020)
€ 12.000,-

46.
Jeroen Thijssen
Het verborgen dorp
Boek | Nieuw Amsterdam (verschenen in 2019)
€ 800,-

48.
Joost Vermeulen
Erfgoed in Syrië
Serie artikelen | *Archeologie Magazine, Geschiedenis Magazine*
(verschenen in 2019)
€ 3.600,-

10.2. Bijlage 1B - Niet-gehonoreerde subsidieverzoeken Regeling Bijzondere Journalistiek

(inclusief afwijzingen van in 2018 ingediende aanvragen)

In 2019 zijn in totaal 90 aanvragen afgewezen (inclusief aanvragen die in 2018 zijn ingediend), waarvan 16 op formele gronden. De afwijzingen op formele gronden betroffen subsidieverzoeken die niet voldeden aan één of meerdere voorwaarden, genoemd in de leidraad: uitgave in eigen beheer, geen intentieverklaring van uitgever/hoofredactie, ten tijde van de aanvraag nagenoeg afgerond. Ook werden aanvragen afgehandeld waarin subsidie werd aangevraagd voor productiekosten of andere niet-subsidiabele kostenposten. Zeven subsidieverzoeken werden afgehandeld omdat zij overgeheveld werden naar de Regeling Onderzoeksjournalistiek.

Het bestuur heeft in totaal 67 aanvragen op inhoudelijke gronden afgewezen (dit is inclusief 2 aanvragen die in 2018 zijn ingediend, maar in 2019 zijn afgewezen). De vaakst voorkomende redenen om verzoeken op inhoudelijke gronden af te wijzen waren:

- Het ontbreken van een journalistieke en/of actuele invalshoek (te algemeen, geschiedkundig, educatief, voorlichtend of te persoonlijk van aard);
- Twijfel over de kwaliteit van het uiteindelijke product (opzet oppervlakkig, ondoordacht werkplan, twijfel over stijl en schrijfvaardigheid);
- Te weinig actualiteitswaarde, geen toegevoegde waarde;
- Twijfel over neutrale blik, journalistieke distantie en objectiviteit;
- Onvoldoende kwaliteit (slordig, geen doordachte aanpak, onduidelijk, geen focus, te summier, feitelijke onjuistheden, niet-onderbouwde aannames);
- De overtuiging dat het project ook zonder steun van het Fonds tot stand zal komen;

- Te beperkt belang van het onderwerp voor een algemeen publiek (te specialistisch, te particulier).

Niet-gehonoreerde projecten

(In het kader van de vertrouwelijkheid zijn de projectnamen aangepast)

A = artikel | B = boek | F = fotoproject | P = podcast/radiodocumentaire | SA = serie artikelen | X = anders (waaronder multimediale projecten en webdocumentaires)

Onderwerp	Medium	Gevraagd bedrag in €
1 Advertentie	B	20.000
2 Amerika	F	3.312
3 Amerika	P	11.000
4 Amerika	SA	4.584
5 Angst	B	20.000
6 Antikoloniaal geweld	B	10.000
7 Bedrijfsleven/topvrouwen	SA	10.101
8 Beroepen	SA	9.035
9 Biografie architect	B	5.000
10 Biografie architectenbureau	B	4.000
11 Biografie balletdanseres	B	11.650
12 Biografie componist	B	5.000
13 Biografie dierenverzorgster	B	5.500
14 Biografie fotograaf	B	5.000
15 Biografie kroonprins	B	20.000
16 Biografie kunstminnaar	B	20.000
17 Biografie politicus	B	5.000

18	Biografie politieagente	B	5.000	44	Mensendieck	B	5.000
19	Biografie psychiater	B	10.000	45	Dienstplicht	B	10.000
20	Biografie psychiater	B	11.500	46	Monumenten	X	5.000
21	Biografie psychiater en schrijver	B	20.000	47	Muziek	SA	2.600
22	Biografie schrijver	B	20.000	48	Prostitutie	B	20.000
23	Biografie schrijfster	B	15.750	49	Randstad - platteland	B	15.000
24	Biografie voetballer	B	11.700	50	Roma	A	3.660
25	Biografie wielrenner	B	10.000	51	Slapeloosheid	F	13.000
26	Brummen	B	6.625	52	Statushouders	P	10.000
27	Cultuurfinitanciering	B	19.668	53	Te laat komen	B	9.000
28	Islam	SA	7.375	54	Tweede Wereldoorlog	B	2.970
29	De Zwarte Zee	F	8.300	55	Tweede Wereldoorlog	B	19.000
30	Duitsland	P	3.460	56	Tweede Wereldoorlog	B	4.000
31	Familie & gezin	P	10.000	57	Vissen	P	8.680
32	Formule 1	B	9.923	58	Voedsel	B	5.000
33	Friesland	B	10.000	59	Voetbal	B	14.000
34	Heroïne	B	20.000	60	Vogel	B	10.000
35	Immigratie	A	5.000	61	Vrouwelijke kunstenaars	P	5.000
36	Industrie	B	15.976	62	Wielrennen	B	4.000
37	Insecten	B	4.000	63	Windpark	X	8.500
38	Irak	A	6.800	64	Woningbouw	B	7.100
39	Jeugdzorg	B	20.000	65	Ziekenhuizen/gezondheidszorg	B	11.500
40	Jeugdzorg	B	12.000	66	Zinloos geweld	B	13.690
41	Klimaatverandering	F	1.800	67	Zuidpool	B	19.600
42	Kunst	B	11.600				
43	Media	X	3.250				

10.3. Bijlage 2A - Toegekende subsidies Regeling Onderzoeksjournalistiek

1.

Hans Ariëns en Manon Stravens

Koehandel: de financiële belangen achter de huidige veehouderij
Serie artikelen | *Brabants Dagblad* en *Eindhovens Dagblad* (verschenen in 2019 en 2020)
€ 5.400,-

3.

José Bernaerts

De succesvolle drinker
Serie artikelen | *Vrij Nederland* (verschenen in 2019)
€ 3.350,-

5.

Hester den Boer

Kamp Erika
Boek | Atlas Contact (2020)
€12.000,- (vervolgsubsidie)

7.

Hidde Boersma en Karsten de Vreugd

Muggenzift. Genetisch gemanipuleerde muggen
Artikel en tv | *de Volkskrant* en NTR (verschenen in 2019)
€ 15.100,-

2.

Jeroen van Bergeijk

Binnen bij bol.com
Boek | Querido Fosfor (verschenen in 2019)
€ 6.000,-

4.

Hester den Boer

Kamp Erika
Boek | Atlas Contact (2020)
€ 3.800,- (vooronderzoeksubsidie)

6.

Sanne Boer

Misdaad
Podcast | VPRO (2020)
€ 4.000,- (vooronderzoeksubsidie)

8.

Sylvana van den Braak en Marjolijn de Boer

Mantelzorgen afhankelijk van je postcode?
Artikel | Investico en *De Groene Amsterdammer* (verschenen in 2019)
€ 4.000,- (vooronderzoeksubsidie)

9.
Sylvana van den Braak en Daphné Dupont-Nivet
Ramen dicht; prostitutie opgeheven? Waar zijn de sekswerkers gebleven?
Artikel | Vers Beton (2020)
€ 4.000,- (vooronderzoeksubsidie)
11.
Ilona Dahl
Gezondheidszorg
Artikel | Small Stream Media (2019)
€ 5.500,- (vooronderzoeksubsidie)
13.
Bert van Dijk
Hoe duurzaam is het verbranden van hout?
Serie artikelen | *Het Financieele Dagblad* (2020)
€ 4.800,-
15.
Edward Doelman
De toekomst van pluimveehoofdstad Barneveld
Serie artikelen | *Barneveldse Krant* (2019)
€ 4.000,- (vooronderzoek)
17.
Maarten Driessen
Broodfok in Someren
Artikel | *'t Contact, Peelbelang* en *Weekblad voor Deurne en Middenstandsbelangen* (2020)
€ 1.200,-
10.
Vittorio Busato
Het (persoonlijkheden)onderzoek bij het PBC
Artikel | *Vrij Nederland* (2020)
€ 3.000,- (vooronderzoeksubsidie)
12.
Ilona Dahl
Gezondheidszorg
Radio en artikelen | Argos en Small Stream Media (2020)
€ 17.900,- (vervolgsubsidie)
14.
Klaas van Dijken
Het mensensmokkelnetwerk van Soedan's vicepresident
Serie artikelen | *Trouw* (eerste artikelen verschenen in 2020)
€ 13.400,-
16.
Edward Doelman
De toekomst van pluimveehoofdstad Barneveld
Serie artikelen | *Barneveldse Krant* (verschenen in 2019 en 2020)
€ 5.230,- (vervolgsubsidie)
18.
Maartje Duin
De plantage van mijn voorouders
Podcast | VPRO OVT (2020)
€ 12.000,- (vervolgsubsidie)

19.

Guido van Eijck en Saskia Naafs

De grote verbouwing van Rotterdam-Zuid

Artikelen | Vers Beton, Open Rotterdam, *De Groene Amsterdammer* en Investico (verschenen in 2019)

€ 4.280,-

21.

Louis Engelman

Leidsche Rijn

Serie artikelen | DNU.nl (2019)

€ 1.400,- (vooronderzoeksubsidie) (door aanvrager ingetrokken)

23.

Rosa van Gool

Op zoek naar Alexander

Artikel of reportage | *De Groene Amsterdammer* (2020)

€ 4.000,- (Nederlands Instituut Athene)

25.

Jeroen Groot

Palmolieplantages in Liberia

Artikel | *Het Financieele Dagblad* (2020)

€ 5.850,-

27.

Mathijs de Groot

Een parasol om de aarde

Artikel of reportage | *Vrij Nederland* (2019)

€ 1.050,- (vooronderzoeksubsidie)

20.

Siem Eikelenboom

Nieuw Amersfoort

Artikelen | *De Stadsbron* en *De Stad Amersfoort* (2019)

€ 2.000,- (vervolgsubsidie)

22.

Ingrid Gercama en Nathalie Bertrams

De obscure siervissenhandel - globalisatie in een vissenkomp

Artikel | *De Groene Amsterdammer* (verschenen in 2020)

€ 10.000,-

24.

Annerieke Goudappel

Fukushima 2020

Serie artikelen | *Vrij Nederland* en *Wordt Vervolgd* (verschenen in 2020)

€ 3.450,-

26.

Jeroen Groot

Soja in Brazilië

Artikel | *Het Financieele Dagblad* (2019)

€ 5.000,-

28.

Liset Hamming

Geheimhouding

Serie artikelen | Small Stream Media (2020)

€ 10.000,-

29.

Geesje van Haren en IJsbrand van Veelen

Het COA-huisvestingsbeleid

Multimediale productie | VersPers, Local Focus, BBC, IRPI (2020)

€ 4.200,- (vooronderzoeksubsidie)

31.

Simoon Hermus en Timo Nijssen

Internationale handel

Serie artikelen | *de Volkskrant* (2020)

€ 8.300,-

33.

Eline Huisman en Jolanda van de Beld

Het grote ANBI-onderzoek

Longread | *De Groene* en Pointer (verschenen in 2020)

€ 3.500,-

35.

Stig Junes

Death by Hong Kong

Documentaire | Viceland (2020)

€ 2.000,- (vooronderzoeksubsidie)

30.

Claudia Heinermann en Bart Nijpels

Srebrenica 1995

Artikel | *de Volkskrant* (2020)

€ 5.800,- (vooronderzoeksubsidie)

32.

Piet Hein van der Hoek

Hel en Hemel

Documentaire | RTV Noord (2022)

€ 5.350,- (vooronderzoeksubsidie)

34.

Daniël de Jongh

De macht van AmCham in Nederland

Artikel | Follow The Money (verschenen in 2019)

€ 10.000,-

36.

Kim van Keken, Karlijn Kuijpers, Dieuwertje Kuijpers en Lise Witteman

De privatiseringsmaatschappij

Serie artikelen | *de Volkskrant*, *De Groene Amsterdammer* en *Quote* (2019)

€ 3.700,- (vooronderzoeksubsidie)

37.

Kim van Keken, Dieuwertje Kuijpers en Lise Witteman

De privatiseringsmaatschappij

Serie artikelen | *de Volkskrant, De Groene Amsterdammer* en *Quote* (2020)

€ 8.300,- (vervolgsubsidie)

39.

Anouk Kootstra en Eline Huisman

Ambtsberichten en Asiel

Artikelen | *De Groene Amsterdammer* en *Trouw* (verschenen in 2019)

€ 3.400,-

41.

Marijn Kruk

Populisme Europa

Boek | Prometheus (2021)

€ 10.000,- (Netherlands Institute for Advanced Study)

43.

Dennis l'Ami

Onderzoek partijfinanciering

Serie artikelen | *Follow The Money* (2019)

€ 8.000,-

45.

Alex van der Leest

Projectontwikkeling

Serie artikelen | *BDU Media* (2019)

€ 4.160,- (door aanvrager ingetrokken)

38.

Bart de Koning

Nederlandse innovatie- en opleidingssubsidies

Serie artikelen | *Follow The Money* (2020)

€ 3.200,- (vooronderzoeksubsidie)

40.

Marjolein Koster

EU-fondsen en het platteland

Artikel of reportage | *Trouw, Small Stream Media* en *LocalFocus* (2020)

€ 4.000,- (vooronderzoeksubsidie)

42.

Karlijn Kuijpers

Moord op de MER

Artikelen | *Tubantia, De Groene Amsterdammer* en *Investico* (verschenen in 2019)

€ 6.000,-

44.

Eugene Leenders en Mark Snijders

Terecht Gerecht

Serie artikelen | *De Gelderlander* (2020)

€ 14.000,-

46.

Marloes Lemsom

Out of control

Artikel of reportage | *Vrij Nederland* (2020)

€ 1.600,-

47.

Tjitske Lingsma

Misbruik binnen de katholieke kerk

Longread | *De Groene Amsterdammer* (verschenen in 2019)

€ 6.000,-

49.

Floor Milikowski

Het nieuwe gezicht van Nederland

Boek en artikel | Atlas Contact en *De Groene Amsterdammer* (2020)

€ 12.000,-

51.

Saskia Naafs

De datavergaarbak

Longread en online multimediale productie | *De Groene Amsterdammer* en Pointer KRO-NCRV (2019)

€ 5.100,-

53.

Zoran Bogdanovic

Gif op het spoor

Serie artikelen | *BN De Stem*, *Eindhovens Dagblad* en *Brabants Dagblad* (2020)

€ 9.500,-

55.

Marilou den Outer

Energietransitie in Heemstede en Bloemendaal

Serie artikelen | *Heemsteeds Nieuwsblad* en *Bloemendaals Nieuwsblad* (verschenen in 2019)

€ 3.000,-

48.

Jessica Merkens

Sponsorcrisis in schaatsland

Artikelen | Small Stream Media en *Friesch Dagblad* (verschenen in 2019)

€ 4.150,- (vervolgsubsidie)

50.

Frank Mulder, Luk Dewulf en Brecht Castel

Kobalt

Artikel | *De Groene Amsterdammer* en *De Standaard* (2020)

€ 6.300,-

52.

Minka Nijhuis

Het belang van herinnering

Serie artikelen | *De Groene Amsterdammer* (2020)

€ 17.000,-

54.

Robert van der Noordaa

Onderzoek Russische bedrijven in Nederland

Artikel | *Raam op Rusland* (2020)

€ 2.450,-

56.

Hester Overmars en Erdal Balci

Zijn handtekening in mijn bloed

Documentaire | *Human* (2020)

€ 12.000,-

57.

Simone Peek en Karlijn Kuijpers

Rechtspraak voor de Russen

Longread en podcast | *De Groene Amsterdammer* en Argos (2020)

€ 7.000,-

59.

Linda van der Pol en Bram Logger

Verdroging van Nederland

Artikel of reportage | Investico, *De Groene Amsterdammer* en Trouw (2020)

€ 2.725,- (vooronderzoeksubsidie)

61.

Gidi Pols en Jochem van Staalduine

Fout hout

Artikel | *De Groene Amsterdammer* (2020)

€ 4.500,- (vooronderzoeksubsidie)

63.

Manja Ressler en H.S. Barre

Genitale verminking (FGM) van vrouwen en meisjes in Nederland en daarbuiten

Serie artikelen | *De Groene Amsterdammer* (2019)

€ 6.000,- (vooronderzoeksubsidie)

58.

Pim Peterse

Westergasfabriek Amsterdam

Artikel | Bureau Lokale Zaken (2020)

€ 8.000,- (vervolgsubsidie)

60.

Wim van de Pol

Het Cocaïne Project

Serie artikelen | Follow The Money en Crimesite (2020)

€ 3.000,- (vooronderzoeksubsidie)

62.

Joost Ramaer

Dagbladpers in Nederland

Serie artikelen | Follow The Money (2020)

€ 5.500,-

64.

Manja Ressler en H.S. Barre

Genitale verminking (FGM) van vrouwen en meisjes in Nederland en daarbuiten

Serie artikelen | *De Groene Amsterdammer* (2019 en 2020)

€ 10.000,- (vervolgsubsidie)

65.

Manja Ressler en H.S. Barre

Genitale verminking (FGM) van vrouwen en meisjes in Nederland en daarbuiten

Serie artikelen | *De Groene Amsterdammer* (2019 en 2020)

€ 1.000,- (aanvullende subsidie)

67.

Agata Olejarczyk

Leven en werken als een Pool in Brabant

Artikel of reportage | *Brabants Dagblad* (verschenen in 2019)

€ 1.550,-

69.

Marieke Sjerps

Jeugdzorg – meldingen kindermishandeling

Longread | *De Groene Amsterdammer* (2020)

€ 4.860,-

71.

Jan Smit

Gouden Bergen

Serie artikelen | *HP/De Tijd* (2020)

€ 4.300,-

73.

Lieve Sonderen en Elise Roodenburg

Rol Nederland in wegbaggeren zand Keniaanse kust

Artikel | *De Groene Amsterdammer* (verschenen in 2020)

€ 4.500,- (vooronderzoeksubsidie)

66.

Arjen Ribbens en Pieter van Os

Kunstmarkt

Boek | *Das Mag* (2020)

€ 6.800,-

68.

Marije Schuurman Hess

Jeugdzorg

Podcast | NTR (2020)

€ 3.000,- (vooronderzoeksubsidie)

70.

Renate Sluisdom

Hoe particulier initiatief het Surinaamse onderwijs overneemt

Artikel | *De Parbode* (2020)

€ 4.000,- (vooronderzoeksubsidie)

72.

Mark Snijders en Eugene Leenders

De rechte rug 2.0

Artikel of reportage | *De Gelderlander* (verschenen in 2019)

€ 5.000,- (vooronderzoeksubsidie)

74.

Catrien Spijkerman en Roos Menkhorst

Zorgbeveiligers in de ggz

Longread | *De Groene Amsterdammer* en *Trouw* (verschenen in 2019)

€ 3.400,- (vooronderzoeksubsidie)

75.

Tim Staal en Karlijn Kuijpers

Macht over onmachtigen: onder bewind in de zorg

Artikel en tv | *De Monitor*, *Trouw*, *De Groene Amsterdammer* en *Investico* (verschenen in 2019)

€ 4.800,-

77.

Jan-Hein Strop

De schuldenindustrie

Serie artikelen | *Follow The Money* (2019)

€ 6.300,- (vooronderzoeksubsidie)

79.

Jaap Tielbeke

Een beter milieu begint niet bij jezelf

Boek | *Das Mag* (2020)

€ 10.000,- (NIAS)

81.

Jonathan Ursem

Ajax in Afrika

Boek | *Volt* (2020)

€ 3.345,-

83.

Yaël Vinckx en Alex Bordewijk

I am Rembrandt

Documentaire | Omroep West en Leids Internationaal Filmfestival (verschenen in 2019)

€ 12.000,-

76.

Jochem van Staalduine en Gidi Pols

DSB-leners 10 jaar later

Serie artikelen | *de Volkskrant* (verschenen in 2019)

€ 4.500,- (vooronderzoeksubsidie)

78.

Maurice Swirc

De Indische doofpot

Artikel en boek | *De Arbeiderspers* en *De Groene* (2021)

€ 20.000,-

80.

Ugur Ümit Üngör en Jaber Baker

Gevangenissen van Assad

Boek | Uitgeverij Boom (2021)

€ 10.800,-

82.

Coen van de Ven

Extreemrechts online

Artikel | *De Groene Amsterdammer* (verschenen in 2019)

€ 5.600,-

84.

Jamaica Vink en Tom Hayes

Van wie is de stad?

Serie artikelen | *BN DeStem* (2020)

€ 6.000,- (vooronderzoeksubsidie)

85.

Marco Visscher

Windmolens?

Artikel | *de Volkskrant* (2020)

€ 3.100,-

87.

Fatos Vladi

Hoe lang nog?

Longread | *Dagblad van het Noorden* (2020)

€ 10.000,- (vervolgsubsidie)

89.

Arjan van Westen en Monique Schoutsen

Webdoc-serie Manokwari

Webdocumentaire | Pieter van Huystee filmproducties (2020)

€ 6.500,- (vooronderzoeksubsidie)

91.

Emiel Woutersen

De onderkant van de arbeidsmarkt

Boek | Atlas Contact (verschenen in 2019)

€ 3.500,-

93.

Emiel Woutersen en Karlijn Kuijpers

Stelselmatig te weinig pensioen

Artikel en tv | *De Groene Amsterdammer* en Nieuwsuur (2020)

€ 4.000,- (vooronderzoeksubsidie)

86.

Fatos Vladi

Hoe lang nog?

Longread | *Dagblad van het Noorden* (2019)

€ 4.100,- (vooronderzoeksubsidie)

88.

Misha Wessel

Apartheid

Documentaire | VPRO (2023)

€ 5.600,- (vooronderzoeksubsidie)

90.

Joost Wilgenhof, Wies Ubags en Joline Cramer

De miljonair, het dorp en de megastal

Radioreportage en artikel | *Argos en Trouw* (2020)

€ 4.850,- (vooronderzoeksubsidie)

92.

Emiel Woutersen en Sylvana van den Braak en Thomas Muntz

Gameverslaving in Nederland

Artikel of reportage | *De Groene Amsterdammer* (verschenen in 2019)

€ 6.000,-

94.

Cigdem Yuksel en Eefje Blankevoort

Shadow Game

Serie artikelen | *de Volkskrant* en KRO-NCRV (2020)

€ 8.000,- (vervolgsubsidie)

95.

Emma van der Zalm

Waarom iedereen geroofde kunst wil teruggeven maar het niet gebeurt

Artikel | *Vrij Nederland* (verschenen in 2019)

€ 2.000,-

97.

Nienke Zoetbrood

Fraude

Artikel | *Vrij Nederland* (2019)

€ 3.325,- (door aanvrager ingetrokken)

96.

Huib de Zeeuw en Kasper van Laarhoven

Lot van uitgezette Soedanezen

Serie artikelen | *NRC* (2020)

€ 4.250,-

98.

Marcia Luyten

Biografie lid Koninklijk Huis

Boek | *De Bezige Bij*

NIAS-verblijf (door aanvrager ingetrokken)

10.4. Bijlage 2B – Niet-gehonoreerde subsidieverzoeken Regeling Onderzoeksjournalistiek

Van de 159 ingediende subsidieaanvragen bij de Regeling Onderzoeksjournalistiek zijn 54 afgewezen, waarvan acht op formele gronden.

Een van de redenen om over te gaan tot formele afhandeling is het ontbreken van een (of meerdere) verplichte bijlage(n) zoals een intentieverklaring of een begroting. Ook betrof een aantal afgehandelde aanvragen subsidieverzoeken voor publicaties in eigen beheer of projecten die ten tijde van de aanvraag nagenoeg al afgerond waren. Daarnaast werd 1 aanvraag formeel afgehandeld vanwege overheveling naar de Regeling Bijzondere Journalistiek.

De adviescommissie heeft 45 aanvragen inhoudelijk afgewezen. De vaakst voorkomende redenen om verzoeken op inhoudelijke gronden af te wijzen waren:

- Twijfels aan het onderzoeksjournalistieke karakter van het project (Inhoudelijk of wat betreft methodiek);
- Geen heldere onderzoeksvraag en/of niet in overeenstemming met de voorgestelde onderzoeksmethode(n);
- Twijfel over neutrale blik, journalistieke distantie en objectiviteit;
- Het ontbreken van een journalistiek en/of actuele invalshoek (te algemeen, geschiedkundig, educatief of te persoonlijk van aard);
- Twijfel over de kwaliteit van het uiteindelijke product (opzet oppervlakkig, ondoordacht werkplan, twijfel over stijl en schrijfvaardigheid);
- Te weinig actualiteitswaarde en urgentie, geen toegevoegde waarde;
- Te beperkt belang van het onderwerp voor een algemeen publiek (te specialistisch, te particulier);

- De overtuiging dat het project ook zonder de steun van het Fonds tot stand zal komen.

Niet-gehonoreerde projecten

(In het kader van de vertrouwelijkheid zijn de projectnamen aangepast)

A = artikel | B = boek | D = documentaire | F = fotoproject | P = podcast/radiodocumentaire | SA = serie artikelen | X = anders (waaronder multimediale projecten en webdocumentaire)

Onderwerp	Medium	Gevraagd in €
1 Zorg Suriname	A	10.000
2 Boerka's	A	2.350
3 China	B, SA	20.000
4 Colombia	B, D, F, P	10.088
5 Condensstrepen	D	2.910
6 Dak- en thuislozen	SA, P	11.000
7 Datamining	SA	7.500
8 Digitalisering	B	20.000
9 Drugsoorlog	B	47.535
10 Ecomodernisme	B	3.500
11 Economie	B, P	4.000
12 Elite	P	3.600
13 Europa	SA	2.780
14 Europa	SA	4.780
15 Europese ontwikkelingssamenwerking	A	950
16 Festivals	B, D	2.600
17 Festivals	SA	6.600
18 Gemeentebeleid	D	2.500

19	Integratie	A, F	8.000	45	Werken	SA	2.400
20	Klokkenluider	B, D	4.000				
21	Nederlands-Indië	SA	4.838				
22	Olie- en gasindustrie	SA	5.100				
23	Onderwijs	SA	2.225				
24	Onderwijs	D, X	4.000				
25	Oorlog	B	10.000				
26	Oorlog en vrede	SA	10.000				
27	Platteland	D	5.400				
28	Politici in Suriname	A	7.500				
29	Porno	X	52.840				
30	Postcodeloterij	SA	5.500				
31	Postcodeloterij	SA	4.000				
32	Rechtspraak	B	11.500				
33	Shell	A	10.000				
34	SNS Reaal	P	3.100				
35	Stad versus platteland	SA	9.600				
36	Techbedrijven	B	10.059				
37	Technologie	SA	2.310				
38	Toerisme	B, F	12.087				
39	Uithoflijn	D	4.000				
40	Vincent van Gogh	SA	4.000				
41	Vluchtelingen	F, SA	2.850				
42	Vluchtelingen	P, SA	11.400				
43	Voedselindustrie	SA	4.320				
44	Wereldbank	P, SA	5.500				

10.5. Bijlage 3A - Gehonoreerde aanvragen Beurs Expertisebevordering

1.
Judith van Beek
Documentaireworkshop VersPers
€ 700,-	2.
Livia Benders
Documentaireworkshop VersPers
€ 1.450,-
3.
Annelies Bontjes
Documentaireworkshop VersPers
€ 1.450,-	4.
Sylvana van den Braak
Voucher Genomineerden Aanmoedigingsprijs De Loep
€ 1.000,-
5.
Liz Dautzenberg
Workshop Oral History
€ 2.400,-	6.
Luk Dewulf
Conferentiebezoek VVOJ
€ 500,-
7.
Lotje van den Dungen
Masterclass Investico
€ 6.000,-	8.
Daphné Dupont-Nivet
Conferentiebezoek VVOJ
€ 500,-
9.
Adrián Estrada
Masterclass Investico
€ 6.000,-	10.
Kasper Goethals
Voucher Genomineerden Aanmoedigingsprijs De Loep
€ 1.000,-

11.
Monique van de Griendt
Conferentiebezoek VVOJ
€ 500,-
13.
Belia Heilbron
Conferentiebezoek VVOJ
€ 500,-
15.
Ula Idzikowska
Documentaireworkshop VersPers
€ 1.000,-
17.
Lieke Loman
Leertraject Reporter Radio (KRO-NCRV)
€ 6.000,-
19.
Yvonne van de Meent
Conferentiebezoek VVOJ
€ 500,-

12.
Liset Hamming
Conferentiebezoek VVOJ
€ 500,-
14.
Mo Hersi
Documentaireworkshop VersPers
€ 2.465,-
16.
Karlijn Kuijpers
Conferentiebezoek VVOJ
€ 500,-
18.
Tim Luimes
Conferentiebezoek VVOJ
€ 500,-
20.
Frank Mulder
Conferentiebezoek VVOJ
€ 500,-

21.
Sofie van Nuffel
Conferentiebezoek VVOJ
€ 500,-

23.
Simone Peek
Voucher Genomineerden Aanmoedigingsprijs De Loep
€ 1.000,-

25.
Rosalyn Saab
Documentaireworkshop VersPers
€ 1.450,-

27.
Michelle Salomons
Masterclass Investico
€ 6.000,-

29.
Tan Tunali
Masterclass Investico
€ 6.000,-

22.
Qali Nur
Documentaireworkshop VersPers
€ 700,-

24.
Nina van Raay
Masterclass Open Eyes VersPers
€ 1.000,-

26.
Nouska du Saar
Leertraject Lighthouse Report
€ 13.500,-

28.
Heleen Schalkwijk
Documentaireworkshop VersPers
€ 995,-

30.
Eefje Vaghi
Documentaireworkshop VersPers
€ 1.500,-

31.

Casper van der Veen
Conferentiebezoek VVOJ
€ 500,-

33.

Bram Vermeer
Conferentiebezoek VVOJ
€ 500,-

32.

Daniël Verlaan
Voucher Genomineerden Aanmoedigingsprijs De Loep
€ 1.000,-

34.

Felix Voogt
Masterclass Investico
€ 6.000,-

10.6. Bijlage 3B – Niet-gehonoreerde subsidieverzoeken

Beurs Expertisebevordering

Van de 47 ingediende subsidieverzoeken bij de Beurs Expertisebevordering zijn negen afgewezen. Daarnaast zijn vier aanvragen door de aanvrager ingetrokken, doordat de aanvrager toch niet werd toegelaten tot de activiteit waarvoor de beurs was aangevraagd, of wegens persoonlijke omstandigheden.

De volgende redenen voor het niet honoreren van subsidieaanvragen kwamen voor:

- Twijfels over hoe de gekozen activiteit bijdraagt aan de professionele ontwikkeling van de aanvrager op het gebied van onderzoeksjournalistiek;
- Ontbreken van minimaal twee jaar (onderzoeks)journalistieke werkervaring of een afgeronde hbo- of wo-opleiding journalistiek;
- Activiteit was ten tijde van de aanvraag (nagenoeg) afgerond;
- De onderzoeksjournalistieke praktijk waarvoor de aanvrager een beurs aanvraagt focust zich onvoldoende op publicaties in Nederlandse media;
- De overtuiging dat de activiteit ook doorgang zou vinden zonder financiële ondersteuning vanuit de regeling van het Fonds.

Project	Aangevraagd
1 Conferentiebezoek VVOJ	€ 399
2 Documentaireworkshop VersPers	€ 875
3 Documentaireworkshop VersPers	€ 2.000
4 Documentaireworkshop VersPers	€ 1.175
5 Workshop Narratieve Radio Transom	€ 6.175
6 Workshop Narratieve Radio Transom	€ 10.760,-
7 Workshop Narratieve Radio Transom	€ 9.000
8 Documentaireworkshop VersPers	€ 875
9 Documentaireworkshop VersPers	€ 700,-
10 Documentaireworkshop VersPers	€ 6.295
11 Documentaireworkshop VersPers	€ 1.200
12 Workshop modereren Bureau Wibaut	€ 625
13 Documentaireworkshop VersPers (ingetrokken door aanvrager voor besluitvorming door commissie)	€ 2.935

10.7. Bijlage 4 - Financiële afwikkeling

Bij de bepaling van de omvang van het subsidiebedrag wordt uitgegaan van de volgende normen:

- Onkosten (reis-, verblijf- en kantoorkosten) worden à fond perdu toegekend;
- Honorariumbijdrage van maximaal € 2.000,- per fulltime maand (het aantal maanden is begrensd, de maximaal toe te kennen subsidie bedraagt € 20.000,-);
- Er kan alleen subsidie worden aangevraagd voor nog te verrichten werkzaamheden/nog te maken onkosten, gerekend vanaf de deadline van de betreffende subsidieronde;
- Bij boekprojecten moeten honoraria tot 75% van het uitgekeerde bedrag worden terugbetaald uit eventueel te ontvangen royalty's;
- Van de toegekende subsidie wordt bij aanvang twee derde deel uitgekeerd, het resterende bedrag wordt overgemaakt nadat het project is voltooid, de publicatie in het bezit is van het Fonds BJP en aan alle andere voorwaarden is voldaan;
- Desgevraagd moet de ontvanger van subsidiegelden een afrekening overleggen van de gemaakte kosten.

Het is mogelijk dat bij wijze van uitzondering, op grond van het bijzondere karakter van een aanvraag of project, van deze regels wordt afgeweken.

Het Fonds kan ertoe besluiten de subsidie geheel of gedeeltelijk terug te vorderen dan wel de resterende subsidie niet uit te betalen, indien:

- Het project niet, of niet geheel, wordt uitgevoerd binnen de afgesproken termijn;
- Het project niet overeenkomstig de door het Fonds BJP gehonoreerde aanvraag is uitgevoerd;
- De aanvrager in strijd handelt met de in de leidraad vastgelegde voorwaarden;
- Een voor de beoordeling van de aanvraag relevante omstandigheid niet of onjuist is vermeld;
- De door het Fonds BJP verleende steun niet in de publicatie(s) is vermeld.

Het Fonds kan, op grond van een met redenen omkleed verzoek van degene aan wie subsidie is verleend, besluiten van terugvordering af te zien.

10.8. Bijlage 5A - Afgeronde projecten 2019

Regeling Bijzondere Journalistiek

Wat volgt op een vergissing

Een Iraakse familiegeschiedenis

Paulien Bakker

[Boek](#) | Uitgeverij Nijgh & Van Ditmar

Indirecte media-aandacht: VPRO Bureau

Buitenland, Villa Media, Trouw, NOS Met het Oog

op Morgen, NRC Handelsblad, Radio 1

Spraakmakers, De Groene Amsterdammer, Knack,

Mo Magazine, de Volkskrant*

I want to break free

Paulien Bakker & Bernadet de Prins

[Artikelen](#) | *Opzij, Wordt Vervolgd, Knack*

Magazine, de Volkskrant

De Saoedi's

De ongewisse toekomst van een
machtige oliestaat

Mark Blaisse

[Boek](#) | Uitgeverij Balans

Indirecte media-aandacht: Door Andere Ogen

(Omroep Max), Nieuwsuur, BNR Nieuwsradio,

Bureau Buitenland, Met het Oog op Morgen,

Argus, het Parool, Nederlands Dagblad

Onderdrukt door de verlosser

Een zoektocht naar Stalins erfenis in het

Rusland van nu

Hester den Boer

[Boek](#) | Uitgeverij AtlasContact

Indirecte media-aandacht: VPRO Boeken, De

Groene Amsterdammer, De Telegraaf,

Radio 1 Nieuwsweekend, Nederlands Dagblad,

VPRO Nooit meer slapen,

Radio 4 Opium, OVT, NRC Handelsblad, Tubantia,

Trouw, Friesch Dagblad

Slim Zand

Tijs van den Boomen

[Boek en voorpublicatie](#) | Querido Fosfor
en *De Groene Amsterdammer*

Geen moslim meer

'Als je je eigen gewetensvrijheid hebt
opgeëist, moet je ook anderen helpen'

Sofyan El Bouchtili

[Artikel](#) | *Vrij Nederland*

Benin Bronzes

Eric Brassem en Petterik Wiggers

[Serie artikelen](#) | *Trouw*

De Tour Féminin van 1984

Hoe het vrouwenfietsen uit de puberale
sfeer kwam

Benjamin de Bruijn

[Podcast en artikel](#) | *De Muur*

*Indirecte media-aandacht: Radio 1,
NRC Handelsblad*

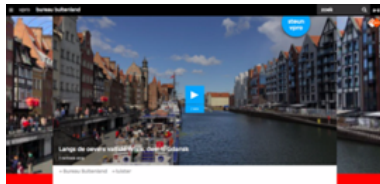

Polderpolonaise
Nederland getekend
Merel Corduwener
[Boek](#) | Atlas Contact

Op zoek naar de vijand
Het verhaal van een terrorist die een
vriend wilde zijn
Bette Dam
[Boek](#) | De Bezige Bij

*Indirecte media-aandacht: de Volkskrant,
Algemeen Dagblad, VPRO Boeken*

Langs de oevers van de Wisla
Dore van Duivenbode en Michiel
Driebergen
[Vijfdelige radioserie](#) | Bureau Buitenland

Raqqa krabbelt op.
Terug naar kleur.
Frédérique Geerdink
[Artikel](#) | *De Groene Amsterdammer*

*Indirecte media-aandacht: podcast bij
De Groene Amsterdammer*

Het leven heeft geen zin, maar ik wel

Leven en werk van Maarten van

Roozendaal

Patrick van den Hanenberg

[Boek](#) | Nijgh & Van Ditmar

Hoe slaapt de 21ste eeuw?

Bregje Hofstede

[Serie artikelen](#) | *Vrij Nederland*

Missie F-16

Nederlandse jachtvliegers boven

brandhaarden

Olof van Joolen en Silvan Schoonhoven

[Boek](#) | Nieuw Amsterdam

Waarom Nederland zich terugvindt op

de Kaatsheuvel

Kim van Keken

[Artikel](#) | *Vrij Nederland*

*Indirecte media-aandacht: De Telegraaf,
EenVandaag, Talkshow Beau, Goedemorgen
Nederland, NOS*

Narcostaat Nederland in kaart gebracht

Alex Kemman

[Fotoreportage](#) | Vrij Nederland

Welkom Today

Terug naar Zuid-Afrika

Margalith Kleijwegt en

Ad van Denderen

[Fotoboek](#) | Atlas Contact

Het gedroomde Noorden

Een atlas

Adwin de Kluyver

[Boek](#) | Unieboek Uitgeverij

Het slavernijmuseum komt er, maar

wiens verhaal gaat het vertellen?

Lizzy van Leeuwen

[Artikel](#) | Vrij Nederland

Het gewonde eiland

Het moeizame vredesproces op de

Molukken

Tjitske Lingsma

[Artikel](#) | De Groene Amsterdammer

Van de regen in de drab

Buitenlandse bagger wordt Nederlandse

natuur

Bram Logger

[Artikel](#) | De Groene Amsterdammer

Het Deense model
In de 'getto's' van Kopenhagen
Tim Luimes
[Reportage](#) | *Vrij Nederland*

Follow the Oil & Meet the People
Jacqueline Maris & Inge Hondebrink
[Artikelen en multimediaal verhaal](#) |
NRC Handelsblad en *MO**

Jacques van Marken
De eerste sociaal ondernemer van
Nederland
Jan van der Mast
[Boek](#) | Nieuw Amsterdam

*Indirecte media-aandacht: NRC Handelsblad,
Nederlands Dagblad, Trouw, Het Parool*

Federer versus Nadal
De rivaliteit in 15 partijen
Robèrt Misset
[Boek](#) | Atlas Contact

Camiel

Opkomst en ondergang van een
zondagskind

Sonny Motké

[Boek](#) | Prometheus

Afrikaanse wijken

Hélène Christelle Munganyende en

Heleen Debeuckelaere

[Serie artikelen](#) | *De Groene*

Amsterdammer & De Standaard

Nora & Co

Zeven meisjes in een eetstoornistragedie

Koos Neuvel

[Boek](#) | Uitgeverij Podium

Indirecte media-aandacht: BNNVARA, Zembla, de Volkskrant, Nederlands Dagblad, De Morgen, Tijdschrift Jong, Hart van Nederland, Radio 1, GezondNU, Weet-Magazine, NPO-podcast Stoorzender, De Gooi en Eemlander, Trouw, De Groene Amsterdammer, Medisch Contact, Psychologie Magazine

‘Hak ze in stukken’

De verdeeldheid in Myanmar is groter
dan ooit

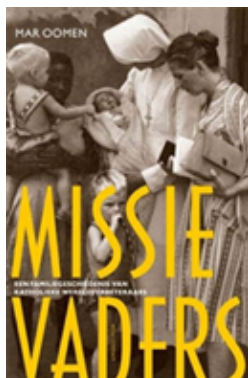
Minka Nijhuis

[Artikel & reportages](#) | *De Groene*

Amsterdammer & Bureau Buitenland
(VPRO)

Indirecte media-aandacht: NOS Met het Oog op Morgen

Missievaders

Een familiegeschiedenis van katholieke wereldverbeteraars

Mar Oomen

[Boek](#) | Atlas Contact

Indirecte media-aandacht: De Groene Amsterdammer, Radio 1, Hebba.nl, Historisch Nieuwsblad, Katholiek Nieuwsblad, Nederlands Dagblad, NRC Handelsblad, NBD Biblion, Trouw, Volzin

Samen sterk

Het geheim van de oranje leeuwinnen

Annemarie Postma

[Boek](#) | Atlas Contact

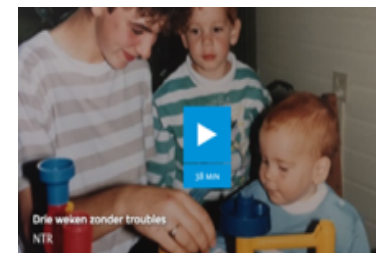
Drie weken zonder troubles

Inge Oosterhoff

[Radiodocumentaire](#) | Radio Doc

Indirecte media-aandacht: VPRO Gids,

NPO Radio 1

Fabels over China

Hardnekkige westerse misvattingen over de nieuwe wereldmacht

Jan van der Putten

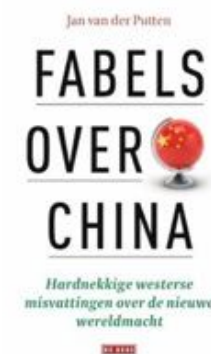
[Boek](#) | Uitgeverij De Geus

Indirecte media-aandacht:

De Groene Amsterdammer, BNR Nieuwsradio,

Goedemorgen Nederland, VPRO OVT,

Het Financieele Dagblad, Maarten!

Na de atoombom op weg naar
economische voorspoed
Eefje Rammeloo
[Artikel](#) | *Elsevier Weekblad*

Louis van Gasteren
Seismograaf van onze tijd
Jan Willem Regenhardt
[Boek](#) | Boom Uitgevers Amsterdam

*Indirecte media-aandacht: Trouw,
Biografieportaal, Radio 1, De Groene
Amsterdammer*

Eigen volk
Hoe het rechts-nationalisme Europa
veroverde
Kemal Rijken
[Boek](#) | Ambo|Anthos

De vreselijke vriendinnen van mijn
moeder
Portret van een vrouwenhuis
Martine van Rooijen
[Boek](#) | Uitgeverij Passage

*Indirecte media-aandacht: VPRO Boeken, Dagblad
van het Noorden, Trouw, Gezinsbode,
Spijkers met koppen, RTV Noord*

Amateurtheater in Nederland

Joost de Ruiter

[Serie artikelen](#) | *Noorderbreedte*

Aardbevingen en politiek met een kleine

p: twaalf weken in het Groninger

provinciehuis

Karin Sitalsing

[Artikel](#) | *Vrij Nederland*

Influencers

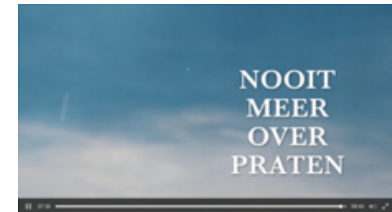
Doortje Smithuijsen

[Reportage](#) | *Vrij Nederland*

Nooit meer praten

Petra Smulders

[Documentaire](#) | OPEN Rotterdam

Het vergeten volk

Het verhaal van de Jezidi's over de

laatste genocide

Brenda Stoter Boscolo

[Boek](#) | De Arbeiderspers

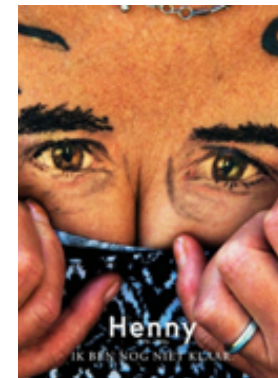
Henny

Ik ben nog niet klaar.

Michel Szulc Krzyzanowski

[Boek](#) | Je Favoriete Ontwerpers

*Indirecte media-aandacht:
Brabants Dagblad, Brabants Cultuur*

Het verscholen dorp
Ondergronds op de Veluwe 1943-1944
Jeroen Thijssen
[Boek](#) | Nieuw Amsterdam

Indirecte media-aandacht: De Stentor, De Gelderlander, Het Reformatorisch Dagblad, Omroep Gelderland 'Op de koffie', Tijd voor Max, Nieuwe Revu, EO Live op 5, Historiek, Quest Historie

Carnaval in Rio: links verzet vanaf de
praalwagen
Wies Ubags & Mona van den Berg
[Artikel](#) | Trouw

Nieuwe extreme politieke bewegingen
Dimitri Tokmetzis, Dennis l'Ami & Mick
van Biezen
[Serie artikelen](#) | De Correspondent

De staat van IS
Joost Vermeulen
[Artikelen](#) | Geschiedenis Magazine &
Archeologie Magazine

*Indirecte media-aandacht: Het Parool,
VPRO OVT, Radio 1*

Wiegelied voor de witte man

Ras en muziek in het Amerikaanse Diepe
Zuiden en Zuid-Afrika

Fred de Vries

[Boek](#) | Uitgeverij Nijgh & Van Ditmar

*Indirecte media-aandacht: Nieuwe Revu, NOS Met
het Oog op Morgen, VPRO Nooit meer slapen, de
Volkskrant, Trouw, NBD Biblion*

De politiek van eerbetoon

Wat te doen met standbeelden van
helden die geen helden blijken te zijn?

Freke Vuijst

[Artikel](#) | *Vrij Nederland*

God zij met ons Suriname

Religie als vloek en zegen

Herman Vuijsje

[Boek](#) | Walburg Pers

*Indirecte media-aandacht: het Parool,
NOS Met het Oog op Morgen,
Nederlands Dagblad*

Op zoek naar Karadzic

Een oorlogsmisdadiger met vele
gezichten

Zvezdana Vukojevic

[Boek](#) | Nieuw Amsterdam

*Indirecte media-aandacht: Trouw,
Het Parool, Biografieportaal, de Volkskrant,
Panorama, Nederlands Dagblad, VPRO Nooit
meer slapen, VPRO Boeken, VRT Radio 1,
Radio 1 Nieuwsweekend*

De vreemdeling in de tuin
Een verhaal over een onverwachte,
grenzeloze vriendschap
Ivo van Woerden
[Boek](#) | Uitgeverij Meulenhoff

*Indirecte media-aandacht: interview bij NOS Met
het Oog op Morgen, Linda.nl, Maassluise Courant
de Schakel, Trouw, AD/Westland, Noord-Hollands
Dagblad, Straatnieuws, Margriet, NBD Biblion,
Nieuw Wij, Hebban.nl*

Kiribati, het zinkende paradijs
Sanne Zurné
[Fotoreportage](#) | OneWorld, AD, Knack
Magazine, VICE, *het Parool*

De bananengeneratie
Over het dubbellevens van Chinese
Nederlanders van nu
Pete Wu
[Boek](#) | Das Mag

*Indirecte media-aandacht: De Wereld Draait door,
VPRO Mondo, IFFR, Trouw, BNR Nieuwsradio,
VPRO Radio Cinema, Radio 1, VPRO Nooit meer
slapen, VICE, VPRO Boeken, Vrij Nederland,
OneWorld, Nederlands Dagblad, NOS,
Brandpunt+, Pauw, Volkskrant Magazine*

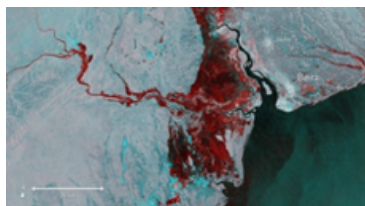

Borsten
De levensloop van een intiem
lichaamsdeel
Corien van Zweden
[Boek](#) | De Bezige Bij

10.9. Bijlage 5B - Afgeronde projecten 2019

Regeling Onderzoeksjournalistiek

Vloeibaar aardgas in Mozambique

Bas van Beek & Jilles Mast

[Serie artikelen](#) | Follow the Money &
Down to Earth

Van Bol.com naar bestemming

Jeroen van Bergeijk

[Artikel](#) en [boek](#) | *Vrij Nederland* en
Querido Fosfor

Succesvol, sociaal en afhankelijk van
alcohol: de High Functioning Alcoholic
José Bernaerts

[Artikel](#) | *Vrij Nederland*

Gentechmuggen tegen malaria

Hidde Boersma, Karsten de Vreugd e.a.

[Online multimediaal project, artikel en tv](#)

| *de Volkskrant, De Morgen,*

NTR De Kennis van Nu

Uit het moeras

Familieverhalen uit de Veenkoloniën

Maaïke Borst e.a.

[Multimediale productie](#) | *Dagblad van
het Noorden*

Almere: blauwdruk van een landschap

zonder journalistieke controle?

Menno van den Bos

[Artikel](#) | *Vrij Nederland*

Mantelzorgen afhankelijk van postcode?

Sylvana van den Braak en Marjolijn de Boer

[Serie artikelen en podcast](#) | Investico,

Trouw, De Groene Amsterdammer en

Argos (vooronderzoeksubsidie)

Indirecte media-aandacht: Nu.nl, NRC

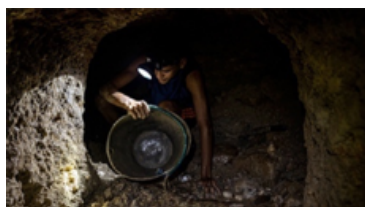
Handelsblad, De Correspondent, Radar, Human en

Max Vandaag, Follow the Money, Eindhovens-,

Barendrechts-, Gouds-, Albrandswaards-,

Zoetermeer-, Rijswijks-, Capels- en het Voorburgs

Dagblad, Helmonds Weekkrant

Goudsmokkel

Bram Ebus e.a.

[Artikelen en multimediale website](#) |

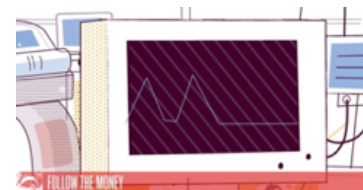
De Correspondent, Info Amazonia,

Miami Herald, El Espectador

Gesponsorde artsen

Ilona Dahl

[Serie artikelen](#) | Follow the Money

Stadsvernieuwing in Rotterdam-Zuid

Guido van Eijck & Saskia Naafs

[Serie artikelen](#) | De Groene

Amsterdammer, OPEN Rotterdam &

Vers Beton

Indirecte media-aandacht: Reporter Radio

Wie bezit onze stad?

Een onderzoek naar de invloed van
particuliere beleggers in Rotterdam

Maurice Geluk

[Serie artikelen](#) | Vers Beton

Reconstructie: De Burgerrecherche

Mathijs de Groot

[Artikel](#) | *Vrij Nederland*

De vloek van het kobalt

Jeroen Groot

[Artikel](#) | *Het Financieele Dagblad*

Indirecte media-aandacht: NOS.nl

Nederland vindt land al snel veilig voor

asielzoeker

Eline Huisman en Anouk Kootstra

[Artikel](#) | *Trouw*

Indirecte media-aandacht: Radio 1 Spraakmakers,

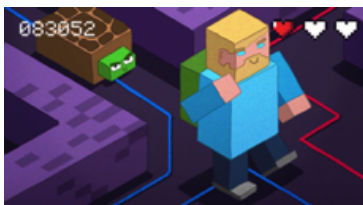
Radio 1 Stand.nl, BNR Radio Ask Me Anything,

NRC Handelsblad, AD, RTL Nieuws, Nu.nl,

Metro Nieuws, PZC, Linda Nieuws, Katholiek

Dagblad de Mariabode, De Leeuwarder Courant,

Elsevier Weekblad

Capture the Flag

Gerard Janssen

[Serie artikelen](#) | *Vrij Nederland*

Van wie is het landschap?

Bert de Jong

[Serie artikelen](#) | *Noorderbreedte en*

Trouw

Indirecte media-aandacht:

Het Drentse Landschap, It Fryske Gea,

Het Groninger Landschap

De macht van AmCham in Nederland

Daniël de Jongh

[Serie artikelen](#) | *Follow the Money*

Lost in Europe

Hannay Kooy & Chloë Carlens

[Serie artikelen en podcast](#) | *Small*

Stream Media, Knack en Argos

Indirecte media-aandacht: Reformatorisch

Dagblad, Radio 1 België De Ochtend,

radiojournaal van 08.00 uur, 08.30 uur en 09.00

uur, persbureau Belga, Nieuwsblad.be,

De Morgen, VRT, het Duitse GrenzEcho

Moord op de MER

Karlijn Kuijpers

[Artikelen](#) | *De Groene Amsterdammer*,
Tubantia en *Investico*

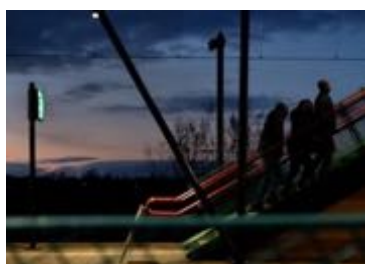
Indirecte media-aandacht: NRC Handelsblad,
Trouw, *de Stentor*, *PZC* en *De Gelderlander*

De Rechte Rug

Eugene Leenders

[Serie artikelen](#) | *BDU Media Hoog en*
Laag

Indirecte media-aandacht: NRC Handelsblad

Kunnen lokale politici de zorg aan? Hoe
decentralisatie de zorg dichterbij bracht -
en onbetaalbaar maakte

Marloes Lemsom

[Reportage](#) | *Vrij Nederland*

Sponsorcrisis in schaatsland

Jessica Merkens

[Artikel en audio](#) | *Friesch Dagblad*, *Small*

Stream Media & Reporter Radio

Het is oorlog maar niemand die het ziet

Huib Modderkolk

[Boek](#) | *Podium*

Het hoofd van de draak

Tanend Grieks enthousiasme over

Chinese invloed

Hans Moleman

[Blog en serie artikelen](#) | *Elsevier*

Weekblad

Undercover als arbeidsmigrant bij Jumbo
in Den Bosch

Agata Olejarczyk

[Artikel](#) | *Brabants Dagblad, Eindhovens Dagblad, BN De Stem, AD, De Stentor, De Gelderlander, Tubantia, PZC*

Energietransitie in Heemstede en
Bloemendaal

Marilou den Outer

[Serie artikelen](#) | *Het Bloemendaals Nieuwsblad en Het Heemsteeds Nieuwsblad*

10 jaar na het DSB-debacle

Gidi Pols en Jochem van Staalduine

[Serie artikelen](#) | *de Volkskrant*

Datagedreven landbouw

Anouk Ruhaak & Parcival Weijnen

[Artikelen](#) | *De Groene Amsterdammer, Trouw, Boerderij.nl*

Identiteit op de werkvloer

Froukje Santing

[Tweeluik](#) | *De Groene Amsterdammer*

Een kleine geschiedenis van de grootste

Duitse worsteling

Merlijn Schoonenboom

[Boek](#) | Querido

Indirecte media-aandacht: Trouw, OVT Radio

Onderzoek naar Bureau Frontlijn

Margot Smolenaars

[Serie artikelen](#) | *NRC Handelsblad* en

Vers Beton

Zorgbeveiligers in de **ggz**

Catrien Spijkerman & Roos Menkhorst

[Serie artikelen](#) | *De Groene*

Amsterdammer, Trouw en Verdieping

Trouw (vooronderzoekssubsidie)

Indirecte media-aandacht: RTL Nieuws, de Volkskrant, Zembla, Nu.nl, Hart van Nederland, BNR, Medisch Contact, Skipr, Dagblad van het Noorden, Noord-Hollands Dagblad, Ons Almere

Zout laat Friesland zakken

Mira Sys

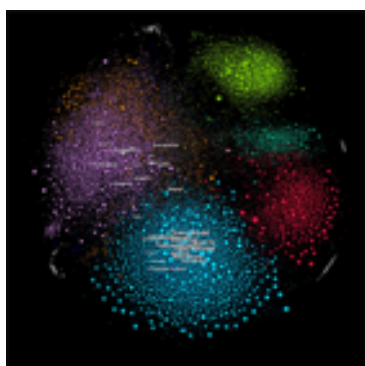
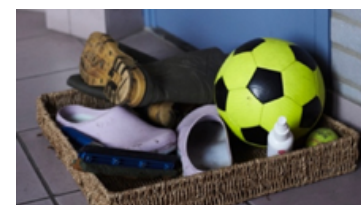
[Artikel](#) | *Follow the Money*

Ambulantisering in de psychiatrie

‘Tussen de gekken word je gekker’

Kees van Unen

[Artikel](#) | *Vrij Nederland*

Alt-light en alt-right domineren

Nederlands Twitter

‘Je gaat me toch niet als genuanceerd wegzetten hè?’

Coen van de Ven en Thomas Boeschoten

[Artikel](#) | *De Groene Amsterdammer*

I am Rembrandt

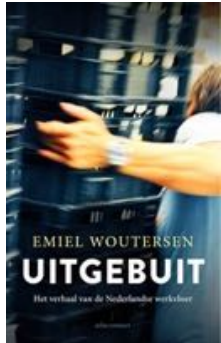
Yaël Vinckx en Alex Bordewijk

[Documentaire](#) | *Omroep West, Leiden*

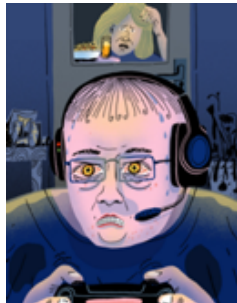
International Film Festival, Frits!

Indirecte media-aandacht: radioprogramma Cultuur 071, talkshow Kwart over Twee, Leids Dagblad, De Mare

Uitgebuit
Het verhaal van de Nederlandse
werkvloer
Emiel Woutersen e.a.
[Boek](#) | Atlas Contact

Gameverslaving in Nederland
Emiel Woutersen, Sylvana van den Braak
en Thomas Muntz
[Artikelen en tv](#) | *De Groene
Amsterdammer*, Investico en Nieuwsuur
*Indirecte media-aandacht: Radio 1, NOS
Jeugdjournaal, Blendle Audio, Linda, LEF
magazine, School TV*

Verslaafd aan opioïden

Emiel Woutersen & Thomas Muntz
[Longread en tv-uitzending](#) | *De Groene
Amsterdammer* en Nieuwsuur
*Indirecte media-aandacht: podcast bij
De Groene Amsterdammer*

Waarom Egyptische schatten in Europa
blijven
'De archeologie is nog steeds koloniaal'
Emma van der Zalm
[Artikel](#) | *Vrij Nederland*

10.10. Bijlage 6 – Begroting Cultuursubsidie BIS 2020 (samenvatting)

Begroting Fonds BJP	2020	
A: BATEN		
Eigen inkomsten	80.000	
Subsidie structureel OCW	<u>434.500</u>	
TOTAAL BATEN		<u>514.500</u>
B: LASTEN EN RESULTAAT		
Beheerslasten materieel	32.200	
Beheerslasten personeel	<u>110.000</u>	
Totaal beheerslasten		<u>142.200</u>
<u>Activiteitslasten</u>		
Projectsubsidies Bijzondere Journalistiek	352.300	
Prijzen en stipendia	<u>20.000</u>	
Totaal activiteitenlasten		<u>372.300</u>
TOTAAL LASTEN		<u>514.500</u>

JAARREKENING 2019

van

STICHTING FONDS BIJZONDERE JOURNALISTIEKE
PROJECTEN

INHOUD

pag.

jaarrekening 2019

balans	1
exploitatierekening	2
kasstroomoverzicht	4
grondslagen van waardering en resultaatbepaling	5
toelichting op de balans	6
toelichting op exploitatierekening	9
bijlage regeling onderzoeksjournalistiek	13
controleverklaring van de onafhankelijke accountant	14

BALANS (na resultaatverdeling)

	31-12-2019		31-12-2018			31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€	PASSIVA	€	€	€	€
ACTIVA									
<i>vaste activa</i>									
materiële vaste activa		21.753		11.929	eigen vermogen				
					algemene reserve		145.375		142.390
<i>vlottende activa</i>									
vorderingen en overlopende activa	18.246		1.261		kortlopende schulden				
					voortuitontvangen subsidie OCW	1.557.660		1.066.602	
liquide middelen	2.665.910		1.848.063		nog te betalen subsidies	940.363		614.876	
					belastingen en premies sociale verzekeringen	7.145		5.539	
					overige schulden	55.366		31.846	
		2.684.156		1.849.324			2.560.534		1.718.863
totaal activa		<u>2.705.909</u>		<u>1.861.253</u>	totaal passiva		<u>2.705.909</u>		<u>1.861.253</u>

EXPLOITATIEREKENING

	exploitatie 2019 €	begroting 2019 €	exploitatie 2018 €
<i>baten</i>			
directe opbrengsten			
overige inkomsten			
royalties	43.087	40.000	44.601
subsidie Ministerie OCW			
structurele subsidie OCW	423.168	413.000	413.502
loon- en prijsbijstelling	11.426	10.000	9.666
overige bijdragen			
lirafonds	6.000	7.500	7.500
subsidie Waterschap AGV	10.000	10.000	-
totale subsidies en bijdragen	<u>450.594</u>	<u>440.500</u>	<u>430.668</u>
totale baten	<u>493.681</u>	<u>480.500</u>	<u>475.269</u>
<i>lasten</i>			
beheerlasten			
personeel	111.370	105.000	99.091
materieel	22.847	30.500	28.046
totaal beheerlasten	<u>134.217</u>	<u>135.500</u>	<u>127.137</u>
activiteitenlasten			
activiteitenlasten materieel	<u>356.230</u>	<u>345.000</u>	<u>350.645</u>
totale lasten	<u>490.447</u>	<u>480.500</u>	<u>477.782</u>
saldo uit gewone bedrijfsvoering	<u>3.234</u>	-	- 2.513
saldo rentebaten en- lasten	- 249	-	- 205
exploitatieresultaat	<u>2.985</u>	<u>-</u>	<u>- 2.718</u>

EXPLOITATIEREKENING

	exploitatie 2019 <u>€</u>	begroting 2019 <u>€</u>	exploitatie 2018 <u>€</u>
Het exploitatieresultaat is als volgt verdeeld:			
- mutatie algemene reserve	2.985	-	21.180
- mutatie bestemmingfonds OCW NJ	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>- 23.898</u>
	<u>2.985</u>	<u>-</u>	<u>- 2.718</u>

KASSTROOMOVERZICHT

	2019		2018	
	€	€	€	€
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>				
Exploitatieresultaat:		2.985	-	2.718
Aanpassingen voor:				
Afschrijving materiële vaste activa	3.590		939	
		3.590		939
Veranderingen in werkkapitaal:				
Mutatie vorderingen	16.985-		8.220	
Mutatie kortlopende schulden	841.671		1.260.987	
		824.686		1.269.207
Kasstroom uit operationele activiteiten:		831.261		1.267.428
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>				
Kasstroom uit investeringsactiviteiten:		13.414-		11.871-
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>				
Kasstroom uit financieringsactiviteiten:		-		-
Mutatie geldmiddelen		817.847		1.255.557
Toelichting op de geldmiddelen				
Stand per 1 januari		1.848.063		592.506
Mutatie geldmiddelen		817.847		1.255.557
Stand per 31 december		2.665.910		1.848.063

Voor het opstellen van het kasstroomoverzicht is de indirecte methode gehanteerd.

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De jaarrekening is ingericht overeenkomstig de eisen die in het kader van de Wet op het specifieke cultuurbeleid van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen worden gesteld. De eisen in het kader van de Wet op het specifieke cultuurbeleid zijn vervat in bepalingen uit het Bekostigingsbesluit cultuuruitingen. De eisen zijn beschreven in het Handboek financiële verantwoording cultuursubsidies instellingen. RJ 640 'Organisaties zonder winststreven' wordt toegepast.

grondslagen van waardering

Tenzij hieronder anders is vermeld zijn activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

materiële vaste activa

De bedrijfsmiddelen zijn gewaardeerd tegen aanschafwaarde onder aftrek van de afschrijvingen. De afschrijving bedraagt een vast percentage van de aanschafwaarde en vindt plaats naar tijdsgelang op basis van de verwachte economische levensduur. Hierbij wordt rekening gehouden met de fiscale regelgeving.

Het afschrijvingspercentage bedraagt:

computer: 20%.

grondslagen van resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het saldo van de op de verslagperiode betrekking hebbende opbrengsten en kosten. De kosten zijn gewaardeerd tegen historische uitgaafprijzen.

De verantwoording van royalty's vindt plaats op basis van ontvangen opgaven van uitgevers tot en met het moment van vaststellen van de jaarrekening.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

materiële vaste activa

het verloop van de materiële vaste activa in 2019 is als volgt:

	Totaal €	Computers €	Meubilair €
aanschafwaarde begin boekjaar	20.461	15.486	4.975
cum. afschrijvingen	- 8.532	- 3.557	- 4.975
boekwaarde per begin boekjaar	<u>11.929</u>	<u>11.929</u>	<u>-</u>
<i>mutaties in boekjaar</i>			
investering computers	13.414	13.414	
afschrijvingen	- 3.590	- 3.590	-
aanschafwaarde per ultimo boekjaar	33.875	28.900	4.975
cum. afschrijven tot en met 2019	- 12.122	- 7.147	- 4.975
boekwaarde per ultimo boekjaar	<u>21.753</u>	<u>21.753</u>	<u>-</u>
	<u>31-12-2019</u> €		<u>31-12-2018</u> €

vorderingen en overlopende activa

nog te ontvangen subsidie Lira Fonds	6.000	-
nog te ontvangen subsidie Waterschap AGV	5.000	-
waarborgsom	50	-
voortuitbetaalde kosten	7.196	1.261
	<u>18.246</u>	<u>1.261</u>

liquide middelen

ABN-AMRO hoog rendement deposito	2.576.569	1.816.569
ABN-AMRO bank 54.58.58.86	88.891	31.494
ABN-AMRO bank 83.38.96.776	450	-
	<u>2.665.910</u>	<u>1.848.063</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
eigen vermogen		
algemene reserve	<u>145.375</u>	<u>142.390</u>

Het verloop van het eigen vermogen kan als volgt worden weergegeven:

algemene reserve

saldo per 1 januari	142.390	121.210
bij: resultaatbestemming	<u>2.985</u>	<u>21.180</u>
saldo per 31 december	<u>145.375</u>	<u>142.390</u>

De algemene reserve geeft het vrij besteedbaar vermogen van de organisatie weer. Het bestuur streeft naar een omvang van het vermogen gelijk aan de jaarlijkse beheerlasten. Deze omvang is gewenst om de projecten te kunnen afwickelen en de verplichtingen richting personeel en derden bij discontinuïteit te kunnen voldoen.

voortuitontvangen subsidie OCW

nog te besteden RO project	<u>1.557.660</u>	<u>1.066.602</u>
----------------------------	------------------	------------------

nog te betalen subsidies

nog te betalen subsidies	<u>940.363</u>	<u>614.876</u>
--------------------------	----------------	----------------

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

	<u>31-12-2019</u> €	<u>31-12-2018</u> €
belastingen en premies sociale verzekering		
loonheffing december	7.145	5.268
nog te betalen pensioen	<u>-</u>	<u>271</u>
	<u>7.145</u>	<u>5.539</u>
overige schulden		
accountant	10.500	9.075
reservering vakantiegeld	9.808	6.819
nog te betalen netto loon	956	1.400
boekhouding/salarisadministratie	702	363
nog te betalen overige crediteuren	1.413	-
nog te betalen verhuizing	390	-
nog te betalen nieuwe journalistiek	5.000	-
nog te betalen activiteitenlasten	<u>26.597</u>	<u>14.189</u>
	<u>55.366</u>	<u>31.846</u>

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

De door het Fonds BJP gehanteerde recoupementregeling voor boekprojecten voorziet in een royaltyafdracht van maximaal 75% van de verstrekte honorariumsubsidie. Van de bedragen die het Fonds BJP op basis van dit royaltyrecht tegemoet kan zien, is echter geen betrouwbare inschatting te maken vanwege de volgende omstandigheden:

De ontwikkeling van de boekverkoop is een uiterst onzekere factor, op basis waarvan geen voorspellingen zijn te doen. Bovendien heeft het royaltyrecht betrekking op alle boekpublicaties waarvoor sinds de oprichting van het Fonds BJP in 1990 een honorariumsubsidie is verstrekt. Over het gros van deze boekprojecten ontvangt het fonds al geruime tijd geen royalty-inkomsten meer aangezien de verkoop is gestagneerd. Hiervoor geldt echter geen vaste termijn. Het is immers niet uitgesloten dat een boek na verloop van tijd weer gaat verkopen vanwege een hernieuwde actualiteitswaarde.

Het royaltyrecht houdt geen rekening met het voorschot dat door de uitgever zelf aan de auteur is verstrekt. Wanneer hiervan sprake is, dan zal de uitgever dit voorschot namelijk altijd eerst met de auteur verrekenen voordat afdracht aan het Fonds BJP plaatsvindt.

Er was een huurovereenkomst voor De Lairesestraat 125-sous t/m 31 juli 2019. Vanaf 1 augustus 2019 is er een huurovereenkomst Prinsengracht 91 te Amsterdam voor 3 jaar. Huurprijs per jaar € 24.180,24. Einddatum 31 juli 2022. Opzegtermijn 6 maanden.

OCW heeft een toezegging gedaan van € 400.000 per jaar voor de jaren 2019 t/m 2020.

TOELICHTING OP EXPLOITATIEREKENING

	exploitatie 2019 €	begroting 2019 €	exploitatie 2018 €
<i>beheerlasten</i>			
beheerlasten personeel			
salarissen	78.017	70.000	122.381
reservering vakantiegeld	2.990	5.000	3.791
sociale lasten	15.178	15.000	22.501
bijdrage ziektekostenverzekering	4.625	3.000	2.595
pensioenlasten	8.676	8.500	11.207
werkkosten	1.500	1.500	1.024
diversen	1.496	2.000	302
ontvangen ziekengeld	- 1.112	-	-
doorberekende personeelslasten RO	-	-	- 64.710
	<u>111.370</u>	<u>105.000</u>	<u>99.091</u>
beheerlasten materieel			
huisvesting	5.693	9.000	8.566
kantoorkosten	2.725	7.500	3.537
accountantskosten	6.000	6.000	6.075
boekhouding/salarisadministratie	4.590	3.000	3.073
algemene publiciteitskosten	2.206	2.000	3.886
bestuurskosten	1.228	2.000	2.365
afschrijvingskosten	453	500	544
verzekeringen	- 48	500	-
	<u>22.847</u>	<u>30.500</u>	<u>28.046</u>

TOELICHTING OP EXPLOITATIEREKENING

	exploitatie 2019 €	begroting 2019 €	exploitatie 2018 €
<i>activiteitenlasten</i>			
activiteitenlasten materieel			
verleende subsidies OCW	342.825	332.500	320.633
verleende subsidie Lirafonds	6.000	7.500	7.500
brusseprijs	17.655	20.000	18.555
subsidie ingetrokken projecten	- 15.250	-20.000	- 20.650
	<u>351.230</u>	<u>340.000</u>	<u>326.038</u>
 nieuwe journalistiek			
nieuwe journalistiek	5.000	5.000	24.607
	<u>5.000</u>	<u>5.000</u>	<u>24.607</u>
 totaal activiteitenlasten	<u>356.230</u>	<u>345.000</u>	<u>350.645</u>

Voor specificatie van de post verleende subsidies 2019 verwijzen wij naar het Bestuursverslag.

TOELICHTING OP EXPLOITATIEREKENING

prestatieverantwoording

overige instellingen	2019	voorgenomen activiteiten	2018
toegekende projecten	49		46
toegekende Brusseprijs	1		1

De WNT is van toepassing op Stichting Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten. Het voor Stichting Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 194.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum) (2018 : € 189.000).

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

WNT-verantwoording 2019 Stichting Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten

Gegevens 2019

J.P. Swinkels

Functiegegevens

Directeur

Aanvang en einde functievervulling in 2019

1/1 - 31/12

Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)

1

Dienstbetrekking

ja

Bezoldiging 2019

Beloning plus belastbare onkostenvergoeding

75.817

Beloningen betaalbaar op termijn

-

pensioen

10.375

subtotaal

86.192

af: onverschuldigd betaald bedrag

-

totaal bezoldiging 2019

86.192

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum

194.000

TOELICHTING OP EXPLOITATIEREKENING

WNT-verantwoording 2018 Stichting Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten

Gegevens 2018

Functiegegevens

Aanvang en einde functievervulling in 2018
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)
Dienstbetrekking

J.P. Swinkels J.P. Swinkels

Directeur Directeur
1/1-31/3 1/4-31/12
0,8 1,0
ja ja

Bezoldiging 2018

Beloning plus belastbare onkostenvergoeding
Beloningen betaalbaar op termijn
pensioen

12.225 48.875
- -
1.385 6.319

totaal bezoldiging 2018

13.610 **55.194**

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum

37.800 **141.750**

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Het bestuur van Stichting Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten:

R.C. Janssen, voorzitter
J.A.B. Leppink, secretaris penningmeester
M.J.P.H. Josten
P.F.P.M. Bril
E.M. Drayer - van der Zwan
A. Daruvalla
L.H. de Jong

De leden van het bestuur ontvangen geen bezoldiging.

BIJLAGE REGELING ONDERZOEKSJOURNALISTIEK

	exploitatie 2019 €	begroting 2019 €	exploitatie 2018 €	begroting 2018 €
subsidie Ministerie OCW				
subsidie Regeling Onderzoeksjournalistiek	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
subsidie Talentontwikkeling	600.000	600.000	600.000	600.000
loon- en prijsbijstelling 2018 en 2019	75.429	-	-	-
subsidie RO ingetrokken projecten	15.160	-	-	-
	<u>1.690.589</u>	<u>1.600.000</u>	<u>1.600.000</u>	<u>1.600.000</u>

regeling onderzoeksjournalistiek (RO)

RO beheerslasten huisvesting	16.500	16.500	3.500	8.000
RO beheerslasten verhuizing	12.000	18.000	-	-
RO beheerslasten kantoor	15.000	15.000	4.000	15.000
RO beheerslasten administratie	5.227	4.000	1.751	6.000
RO beheerslasten accountant	4.500	4.500	3.472	6.000
RO beheerslasten bestuur	1.454	7.000	2.595	1.000
RO beheerslasten representatie	81	4.000	-	2.000
RO beheerslasten afschrijvingen	4.032	4.000	395	5.000
RO beheerslasten juridisch advies	3.833	6.000	-	-
RO beheerslasten verzekeringen	1.000	1.000	-	-
RO beheerslasten personeel	25.000	25.000	45.965	80.000
RO subsidie projecten	588.425	730.000	425.219	800.000
RO beurs jong talent	281.110	400.000	-	400.000
RO beurs Expertisebevordering	74.601	120.000	-	120.000
RO adviescommissies	11.989	12.000	1.000	17.000
RO coördinatie	25.000	25.000	21.695	70.000
RO projectmedewerkers	79.810	115.000	-	-
RO pr, voorlichting en communicatie	31.320	43.000	22.168	35.000
RO ontwikkeling, onderzoek en evaluatie	3.585	20.000	1.638	35.000
RO automatisering AO configureren databestand	15.064	30.000	-	-
	<u>1.199.531</u>	<u>1.600.000</u>	<u>533.398</u>	<u>1.600.000</u>

Fonds voor Bijzondere Journalistieke Projecten
Nieuwe Prinsengracht 91
1018 VR Amsterdam
020-6386295
www.fondsbjp.nl
fonds@fondsbjp.nl

FONDS B i j z o n d e r e
JOURNALISTIEKE PROJECTEN